

2012 m. kovo 9 d., penktadienis

Nr. 10 (978) | Kaina 2,50 Lt

Dailė | Muzika | Teatras | Kinas | Fotografija

Brangūs skaitytojai,

Ko gero, ne visuomet pritariame tam, kaip paskirstomi Lietuvos žmonių mokesčiai, tačiau gera žinoti, kad 2 proc. pajamų mokesčio yra mūsų pačių valioje.

Jau 20 metų „7 meno dienos“ yra nekomercinis, nepriklausomas ir kultūrinei bendruomenei išskirtinis laikraštis. Išlikti, augti ir kasdieniu darbu siekti kokybės – nemenkas iššūkis, tam yra būtina Jūsų parama. Ir moralinė, ir, jei įmanoma, finansinė.

Dėkojame visiems, praėjusiais ir ankstesniais metais savo palaikymą parodžiusiems aktyviu veiksmu – 2 proc. pajamų mokesčio adresavimui „7 meno dienoms“ ir kitais būdais. Kviečiame paremti laikraštį ir šiaisiai metais.

Pildydami Valstybinės mokesčių inspekcijos formą FR0512, adresuokite ją taip:

VšĮ „Meno dienos“, įm. kodas 300007987,
sąsk. Nr. LT247044060003988597,
Maironio g. 6, LT-01124 Vilnius.

Reikalingą formą galite gauti Mokesčių inspekcijos skyriuje, apsilankę mūsų redakcijoje (susitarę telefonu 2613039) arba atsidaryti ją mūsų internetiniame puslapyje www.7md.lt, taip pat formą galima užpildyti internete Mokesčių inspekcijos tinklalapyje www.vmi.lt (nuorodoje „Formos“ įrašykite FR0512 ir užpildykite PDF formato blanką).

3

Pokalbis su režisieriumi Gintaru Varnu

5

100 procentų moterų paroda „Postidėja“

„Pasikalbėkime apie Keviną“

8

Dešimt „Kino pavasario“ filmų

Tadas Šarūnas. „Stormtrooper“. 2007–2011 m.

Kartos fikcija

Paroda „Vietos karta: atvaizdas, atmintis ir fikcija“ Kauno fotografijos galerijoje

Tomas Pabedinskas

Kauno fotografijos galerija kuriam laikui tapo vienos kartos susitikimo vieta. Kovo 2 d. jaunieji Baltijos šalių menininkai čia susirinko atidaryti parodos „Vietos karta: atvaizdas, atmintis ir fikcija“ („Generation of the Place: Image, Memory and Fiction in the Baltics“). Tai buvo praėjusių metų pabaigoje Taliino parodų rūmuose pirmą kartą rodytos parodos premjera Lietuvoje. Nutilus atidarymo šurmuliui, menininkų kartos bendrumo (ir galbūt savo paties priklausymo tai kartai) ženklus žiūrovams lengvai pastebės eksponuojamuose darbuose. Kuratorius Vytauto Michelkevičiaus kartu su Estijos fotografiniuo meno asociacija surengta paroda – tai dalis projekto „Tyrinėjant Baltijos šalis / Ieškant Baltijos šalių“ („Re:Searching the Baltics“), kuriuo siekiama peržvelgti fotografi-

jos panaudojimo būdus XX a. 8-9-ajame dešimtmeciai gimusiu Baltijos šalių menininkų kūryboje. Parodos autorai taip pat reflektuoja platesnius jų kartą galimai vienijančius nemeninius kontekstus: vaidykstės prisiminimus iš sovietinio laikotarpio ir posovietinės patirtis.

Parodos teminis laukas gali pasirodyti apgaulingai pažįstamas ir išeksplloatuotas vyraujančių tarptautinių fotografijos tendencijų, kurios Vakarų žiūrovams tiekia „egzotiško“ socialistinio palikimo vaizdus. Tačiau parodoje dalyvaujančius menininkus ir jų bendaamžius vienija ne tiek bendra sovietinio laikotarpio ar po jo sekusią staigią permainų patirtis, bet išskirtinis retrospektyvus santykis su šiaisiai išgyvenimais ir savita to santykio išraiška kūryboje. Palyginus Baltijos menininkų parodą, pavyzdžiu, su prancūzo Erico Lusito fotografijų serija „Sovietų imperijos pėdsakai“, praėju-

sią vasarą eksponuota toje pačioje Kauno fotografijos galerijoje, išryškėja visiškai skirtinių požiūrių į tą patį istorinį laikotarpį ir jo suformuotas panašias gyvenimo aplinkybes. Kaip pripažino pats E. Lusito, po buvusios Sovietų Sąjungos šalis jis keliavo vedamas smalsumo – apleistos kariņės bazės jam atrodė kaip nykstančios civilizacijos pėdsakai, kuriuos jis norėjo objektyviai įamžinti fotografijose. Baltijos šalių menininkai į sovietinę tikrovę žvelgė iš vidaus, o paskutiniai Sąjungos gyvavimo metai ir imperijos žlugimas jiems pirmiausiai susiję ne su Istorija, o su asmeninėmis jų pačių istorijomis. Todėl parodos autorius labiau už savo funkciją praradusius galios simbolius domina iš pirmo žvilgsnio nereikšmingos kasdienio gyvenimo smulkmenos, kurios į sąmoningos refleksijos plot-

NUKELTA | 7 PSL.

Nutylėta istorija

Mariuso von Mayenburgo „Akmuo“ Nacionaliniame dramos teatre

Kovo 16, 17 d. Lietuvos nacionalinio dramos teatro Mažojoje salėje įvyks Mariuso von Mayenburgo pjesės „Akmuo“ premjera. Režisierius Agnus Jankevičius, dailininkė Laura Lušaitytė, spektaklyje vaidina Vaiva Mainelytė, Nelė Savičenko, Jurga Kalvaičiūtė, Gabrielė Malinauskaitė, Miglė Polikevičiūtė, Monika Vaičiulytė, Agnė Ramauskaitė ir Paulius Tamolė.

Mariuso von Mayenburgo pjesė „Akmuo“ – apie Vokietijos istorijos vaidmenį ir interpretavimą privačiame gyvenime. Pateikiame pokalbij su autoriumi, publikuotą žurnale „Theaterheute“ (2008, nr. 10).

Franz Wille: „Akmuo“ – platus užmojis ir sunki užduotis, nes ši – istorinė drama kalba apie XX a. Vokietijos istoriją. Pjesės veiksmas prasideda 1935-aisiais ir baigiasi 1993-aisiais. Kaip rašoma istorija?

Marius von Mayenburg: Tai medžiaga, su kuria dirbtai norėjau seniai. Ji labai susijusi su mano šeima. Šioje pjesėje susilieja mano senelių, tėvų ir šeimos draugų pasakotos istorijos. Šiai temai būtų galima rasti labai daug nepaprastai įdomios archyvinės medžiagos. Tačiau aš norėjau papasakoti tai, kas man pačiam nuo vaikystės nedavė ramybės.

Taip pat turėjau apsiriboti man gerai žinoma medžiaga ir dėl laiko stokos. Nežinau, ar taip rašoma istorija, bet mano priartėjimas prie

jos neturėjo nieko bendra su akademinių studijomis. Man nereikėjo nugalėti istorinės distancijos ir nagninti kažko, kas būtų visiškai svertima, rašiau apie tai, kas darė įtaka mano dabartinei tapatybei.

F.W.: Pjesė pasakoja vieno namo Drezdene istoriją. 1935-aisiais jis priklausė žydų šeimai, bet šiai ruošiantis emigravo buvo iš jos atimtas. Vėliau, 1945-aisiais, namas atlaikė sąjungininkų bombardavimą. 1953 m. tuometiniai jo savininkai pabėgo į Vakarus, 1978-aisiais jie vėl apsilankė name, o po Vokietijos susivienijimo, 1993 m., namas jiems buvo grąžintas kaip buvusi nuosavybė. Pjesė scenos kaledoskopiskai šokinėja tarp šių įvykių. Išryškėja vienas visiems šiemis istoriniams laikotarpiams bendras bruožas – oportunistinis praeities interpretavimas.

M.M.: Oportunizmas man nebu-

vo labai svarbus, mane labiau domino poreikis savaip pasakoti istoriją pagrindinėmis savybėmis. Sąmoningai neteisingai interpretuojant istoriją svarbus troškimas neturėti jokių emocinių priekaištų dėl savo praeities. Kai tenka taip, kaip mano kartai, atsiriboti nuo savo senelių karto, kyla sunkumų dėl tapatybės. Beje, užsieniečiai nesuprantant šios mūsų problemos. Užsienyje dažnai tenka išgirsti: taip, taip, suprantu, tam tikra prasme galbūt ir reikia atsiriboti, bet juk negali savo senelio vadinti nusikalteliu. Ir tada būna labai sunku pašnekovui irodyti, kad, deja, tesa yra kaip tik tokia ir su šia našta mums tenka gyventi.

F.W.: Jei ši pjesė tokia asmeniška, tai ar Mayenburgų šeimoje buvo žmonių, savo bendradarbiavimą su naciais pateikusiai kaip pasipriestinimą jiems?

M.M.: Ne, mūsų šeimoje taip ne-

buvu. Nemanykite, kad ši pjesė pasakoja mano šeimos istoriją. Pjesė grindžiama istorijomis, kurios buvo pasakojamos mano šeimoje ir todėl tapo man svarbios ir tam tikra prasme asmeniškos. Pavyzdžiu, mano giminėje nebuvo tokio žmogaus kaip senelis Wolfgangas, kuris iš pradžių panaudodamas šantažą pasisavina žydų namą, o 1945-aisiais nusišauna. Tačiau šis žmogus atėjo iš tų istorijų, kurios buvo pasakojamos mano šeimoje ir kurios suformavo mano požiūrį į tuos laikus. Bet mano giminėje tikrai buvo tokiai atvejai, kai buvo kabinamasi už kažkokius teigiamų praeities detalių, leidžiančius kitaip interpretuoti įvykius, pavyzdžiu, pateikiant juos kaip politinį nepriklausomumą, nors tais laikais praktiskai buvo neįmanoma likti politiškai nepriklausomam. Supratau, kad ir rāstas kabinuosi į tas detales. Pavyzdžiu, mano seneliai Hitlerį visada vadino prasčiuo ir valstiečiu, nes laikė jį nekultūringu idiotu. Ir ši nuomonė, reiškianti tik tai, kad save jie laikė geresniais, mano vaikiškoje galvelėje virto įsitikinimu, kad mano seneliai buvo prieš Hitlerį.

F.W.: O tai netiesa?

M.M.: Nežinau, bet manau, kad tai buvo tik vienas jų politinės sąmonės, turėjusios susidėti iš daugybės kompromisu, aspektų. Manau, kad žmonės dažnai pervertina kuriuos nors detales, pamiršdami kitas. Ir viską gaubia tyla, nes viena karta labai nenoriai teikė informaciją, o

kitos kartos taip pat džiaugėsi, kad joms nereikia išsiaiduoti kai kurių dalykų. Ir net jei Vokietijoje ir labai stengiamasi viskai išsiaiškinti apie nacių laikus, susidaro išpūdis, kad pradedama kalbėti visai kitaip, kai ta praeitis staiga paliečia konkretaus žmogaus šeimą.

F.W.: Išskyru senelį Wolfgangą, penki iš šešių pjesės veikėjų nėra nusikalstelėliai. Ir visi tie penki veikėjai – moterys.

M.M.: Daugumą istorijų man pasakojo moterys. Ir istorijų veikėjės dažnai būdavo moterys, kurios turėjo daryti viską, kad gyvenimas testytų. Visa pokario atmosfera man susijusi su vyru, negrijusiu iš karo, trūkumu. Vyrai paliko vakuumą, kurį reikėjo užpildyti, o tai padaryti teko moterims. Joms reikėjo kiti kartai papasakoti, kas atsitiko. Taip vakuume atsirado įvairios projekcijos ir interpretacijos.

F.W.: Ar pjesės veikėjams tiesa dar kažką reiškia?

M.M.: Dėl daugumos istorijų tiesos pats nebuvau tikras. Dažnai pasakojami tam tikrų dalykų tarsi sukuria savo realybę. Tas nežinojimas, kas yra tiesa, būdingas mūsų požiūriui į praeitį. Bent jau aš dažnai jaučiu tą netikrumą bendraudamas su savo senelių kartos žmonėmis. Ir manau, kad dėl to netikrumo kalta ne vien jų karta. Rašydamas šią pjesę supratau, kad melas atsiranda ne tik dėl meluojančiojo, to reikia ir tam, kuriam meluojama.

VERTĖ JŪRATĖ PIESLYTĘ

In memoriam

Mariam Azizbekova (1919–2012)

Marietta Akimovna,
Jūs išėjote jau prasidėjus pavasariniui, lyg įsitikinus, kad apsaugojoje mus, pasileikančius, nuo ypač žvarbių šalnų.

Jūs vedėte mus per pavojingiausią epochą ir pastūmėjote pačius citi į priekį, vedantis paskui save tuos, kurie, Jūsų dėka, mumis tiki.

Jūs atvykote į Vilnių tuomet, kai iš griuvėsių ir iš langų kiaurymiu dar aidėjo „Wilno, Vilne“, o išgyvenusiu živilgsniai su viltimi krypo į Jus, nes Jūs bei tuomet dar jauni Jūsų draugai ir sugrąžinote tą viltį. Jūs suteikėte vilčiai griežtą rimties, susikaupimo ir pasiaukojimo fortepijono menui pavidala. Šis menas negalėjo būti lengvabūdžkas – jis jungė tikslumą, išskumą, išdailą, užmoji. Valstybinio melo ir paniekos žmogui epochoje tai buvo terapija gyviesiems. Stalino laikais Jūs dirbote su Beethovenu, o Brežnevo – su Messiaenu ir Vainiūnu, ir su Arnou Babadžanianu, kurio dvasią Jūs perdarvėte Vaitoniui, o vėliau ir jo dėkingiems klausytojams. Savo rimtimi Jūs išsaugojote mūsų nuoširdų tikėjimą, kad „izmas“ žmonišku veidu yra įmanomas.

Jūsų klasė turėjo žmogišką veidą. Tai buvo Jūsų stropiai akyli glo-

bojama, šeštadieniais ir sekmadieniais su Jumis repetujant ir muzika gyvenanti princesių ir princų klase. Šiandien mes pražilę ir praplikię, bet įkvėpti Jūsų kilnumo. Jūsų klaseje lietuviai, lenkai, žydai, rusai, baltarusiai, ukrainiečiai, arménai dėl Jūsų dvasinių savybių susijungė į aristokratų bendriją – stengdamasis bendrauti tarpusavyje Jūsų pavyzdžiu. Jūs visuomet lydėjo Feinbergo ir Lisztą dvasia, ir mes tai jautėme atsiimdami savo pirmąsias premijas

ar gyvendami be jū. Jūs visuomet buvote ištikima fortėpijo menui, o šis menas reikalauja aristokratizmo. Ir Jūs buvote aristokratė. Bet kodėl gi – „buvote“? Juk išėjo tik Jūsų iržiemiškoji būtis. Kol mes gyvi ir norime gyventi, Jūs visuomet sau gosite mus nuo nežmoniškumo ir veitemus dvasinio tobulėjimo keliu. Yahi zichrech baruch leolamei-ad – tebūnė amžiaus palaimintas Jūsų atminimas.

ZECHARIA PLAVIN

Kronika

Baigėsi antrasis Šoblės kino festivalis

Kovo 1–2 d. Vilniuje vykės antrasis Šoblės kino festivalis šiemet tapo tarptautinė ir sulaikė didžiulio susidomėjimo. Vienintelis tokis studentiškas trumpametražių filmų festivalis Lietuvoje pristatė 36 filmus. Tarp jū – vaidybinių, animacinių, dokumentinių filmų ir vaizdo klipei. Įvairiaspalviai festivalyje, kurį vedė Lietuvos muzikos ir teatro akademijos (LMTA) kino aktoriai specialybės studentai, netrūko staigmenų ir geros nuotaikos.

„Tai labai šobliškas festivalis – nuoširdus, nebandantis dirbtinių stebinti ir puikuoti – tokis, kuriamo gera dalyvauti. Džiugu, kad festivalyje rodomi dėstytojų darbai – tai padrašina ir suartina. Ir nuostabu, kad festivalyje laukiama tie, kurie dar tik rengiasi studijuoti akademijoje. Tokioje jaukioje aplinkoje labiausiai įsiminėtie filmai, kurie norėjo ne stebinti, o prabili nuoširdžiai, paprastai, bet kartu giliai“, – sakė režisierė, LMTA Kino ir televizijos katedros vedėja Janina Lapinskaitė.

Pirmajį festivalio dieną į LMTA Sluškų rūmus susirinkę žiūrovai paramė pastaraisiais metais akademijos kino studentų (vaizdo režisierų ir vaizdo operatorių) sukurtus darbus, antrają buvo rodomi anksčiau akademiją baigusiu ir dabar joje

dėstanių režisierių filmai. Programą užbaigė latvijų, lenkų bei estų kino mokyklų studentų trumpametražių filmų. Festivalio pabaigoje surengtuose apdovanojimuose, kurį nugalėtojus lėmė festivalio žiūrovų balsai, daugiausiai jau tradiciiniai tampančių Šoblės ženkliukų susišlavė antro kurso vaizdo režisieriaus Roberto Neveckos vaidybinius trumpametražių filmus „Gatvės artistas“.

Šoblės kino festivalis žadaapti gražiai studentiško kino tradiciją ir nuosekliai siekti, kad būtų kuriamas geras lietuviškas kinas. Festivalyje Šoblės kino klubas – prieš dviejus metus LMTA Kino ir televizijos katedros studentų bei dėstytojų suburtas gero kino mėgėjų klubas. Klubas ir festivalis pavadintas Šoblės vardu, taip pagerbiant lietuvių dokumentinio kino klasiką, ne vienos kino dokumentininkų kartos mokytojų bei Kino ir televizijos katedros įkūrėją Henriką Šablevičių, bičiulių ir studentų vadintą tiesiog Šoble.

ARMAS RUDAITIS

Modernistų manifestai ir pranašystės

Guillaume'as Apollinaire'as teatre „Lélé“

Su Guillaume'o Apollinaire'o pjese „Teiresijo krūtys“ režisierius Gintaras Varnas susidūrė dar studijuodamas Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje. Vėliau – statydamas „Publiką“. Ir pagaliau režisieriu susapnavus, kad turėti pastatyti spektaklį pagal modernistų manifestus, kovo 15–17 d. pirmoji siurrealistinė pjese įgaus spektaklio pavidalą Vilniaus teatre „Lélé“. Apie būsimą spektaklį ir jo medžiagą su režisieriumi Gintaru Varnu kalbėjo Viktorija Ivanova.

Gintaras Varnas: Guillaume'as Apollinaire'as buvo savotiškas siurrealistų „tėvas“. Žinoma, 1903 m., kai buvo parašyta pjese, jokiai siurrealizmuis dar net nekvėpėjo. Net 1917 m., kai pjese buvo suredagota ir pastatyta, futuristų, dadaistų judėjimais buvo tik prasidėjęs. O Apollinaire'ą, kuris Lietuvoje manzai žinomas ir kurio kūrybos vertimų rastume nedaug, prancūzai laiko vieną didžiausių XX a. savo moderniųjų poetų. Nors jis pats net nebuvu prancūzas. Apollinaire'o motina buvo lenkė Angelika Kostrowicka. Idomiai asmenybė, azartiski kortų lošėja. Tėvas nežinomas, bet manoma, kad italias.

Ponaitis Kostrowickis, dar būdamas berniuku, pasivadina Apollinaire'u ir pasaulio literatūros istorijoje išgarsėja ne tik kaip poetas, bet ir kaip ne ką prastesnis prozininkas, rašęs ne vien apskrymus, bet ir ištisas pornografinių novelių knygas. Maža to, jis buvo labai įtakingas žurnalistas ir meno kritikas, palaikė visus atsirandančius meno judėjimus ir buvo savotiškas jų puoseletojas, ideologinis ramstis.

Apollinaire'as apskritai mėgo meną – poezią, tapybą... Rinko įvairius antikvarinius daiktus, kolekcionavo žodžius, rašė poezią kalligramomis (iš žodžių dėliojo piešinius). Buvo kompanijos siela ir labai mėgo mistifikacijas. Manau, kad iš dalies ir jo pjesei yra savotiška mistifikacija, nors ji ir turi rimtą tikslą – pakeisti esamą teatrą. Pabrėžiu, pjesei parašyta 1903 m. Po truputį radosi autorinė režisūra: savo veiklą pradeda Aurelienas Lungen Poc, Konstantinas Stanislavskis... Tai yra režisūros lopšio amžius, realizmas perciama į simbolizmą, o modernizmo dar néra. Ši pjesei tampa savotišku pranašu. „Teiresijo krūtys“ prologė Apollinaire'as teatro direktoriui lūpomis suformuluoją savo teatro programą: „Teatras neturėtų dumti akių kopijuodamas tikrovę.“ Ta programą vėliau įvykdys kiti žmonės. Pjeseje yra tokis idomus tekstas: „Ši pjesei parašyta senoviskai scenai / Juk naujo teatro mums nickas nepastatys / Apskritas teatras su pora scenų / Vienna centre, o kita juosia žiedu / Ir joje mes galēsim / Laisvai išskleist modernų savo meną.“ Kitai sakant, Apollinaire'as fantazavo apie netradicines scenas. Vienintelėje jo pjeseje daug minčių apie tai, kaip Apollinaire'as

norėjo sutvarkyti ir teatro pastata, ir teatro meną.

Mirė Apollinaire'as 1918 m. nuo Pirmajame pasaulyniame kare patirtos žaizdos, būdamas trisdešimt aštuonerių.

Jūsų spektakliuose riba tarp sapno ir tikrovės dažnai yra labai siaura. Ši kartą ir siužetas, ir lėlių pavada taip pat diktuoja sapniškas taisykles. Pjesei tekstas teigia, jog „Sapnas – ne parodija, kaip teatras. Sapnas – tai mokymas mirti. Sapnas – šventas“. Ką sapnas ir jo logika reiškia Jums?

Daug ką. Jei nieko nereikštų... man ir siurrealizmas tada nebūtų toks idomus ir artimas. Viena iš siurrealizmo atramu – sapnas. Tai pamatas, kurį mes matom, nematom, kartais ignoruojam, bet be reikalo. Ir siurrealistai sakė, kad be reikalo. Jie labai tikėjo sapnais ir didžiajų dalį savo meno jais grindė. Kita vertus, aš manau, kad pats teatras, jei žiūrėtume į jį kaip į abstraktų idealų teatrą, yra sapnų fabrikėlis, kuris sapnus panaudodamas ir pats kuria sapnų. O lėlių teatras tuo labiau! Juk galvoti apie mospektaklio repeticijoje

dernistus scenoje gali daugybę metų, bet staiga topteli mintis atsivesti į sceną Dali, Artaud, Bretoną ir visus kitus personažus bei Apollinaire'o istoriją apie išskrendančias Terezos krūtis – tai įmanoma, manau, tik lėlių teatre.

Kodėl modernistai šiandien vėl gali būti idomūs? Kodėl panorote kalbėti „Teiresijo krūtu“ ir kitais siurrealistiniai bei dadaistiniai teksta?

Manau, kad modernistai XX a. pradžioje ženklinė meno ir visuomenės lūžio epochą. Tie žmonės tikėjo didžiule meno jėga. Net ir triuškindami senajį meną arba kaip futuristai jį neigdami, jie tikėjos sugriovę buvusį, pastatyti naują – tobulesnį, idomesnį, dinamiškesnį meną. Praejudis amžiaus pradžioje menininkai tikėjo meno utopijomis. Jie nenorėjo sukurti tik meno srovelę, ne... Siurrealistai žiūrėjo į siurrealizmą rimtai: jie teigė, kad tai ne poetinė meno forma ar kryptis, o samonės poslinkis į kitą realybę. Ir turėjo iliuzijų pasitelkę meną pakieisti visuomenę, jos samonę, kitaip sakant, jos gyvenimą. Reikytu prisiminti šias gražias utopines idėjas.

Dabartinis mūsų laikas nebeturi utopijų ir tai yra tragedija. O pati pjesei „Teiresijo krūtys“ šiai šaliai yra nepaprastai aktuali. Nes Lietuva po truputėli miršta. Gimstamus mažas, mirtingumas vis didėja, o dar emigracija... Kitaip sakant, trūksta žmonių, trūksta gyventojų. Tokia yra ir tema, kurią savo prologo formuluoja Apollinaire'as. Jis siūlo būdą, kaip pagausinti žmoniją: „Atmešu jums pjese, kurios tikslas papročius pakeisti / Čia kalbama apie vaikus šeimoje / Namų židinys – tokia jos tema / (...) Kad paskui gerai nusiteikę pasinaudotumėt / Višais pjesei esančiais pamokymais / Ir kad visą žemę nušvestų naujagimių akys / Kurių bus daugiau negu žvaigždžių spinduliu.“ Taigi, tai yra tautos didinimo programa, ir Apollinaire'as siūlo siurrealistinį būdą, kaip ją pagausinti.

Pjeseje paliečiamos tokios sąvokos

kaip feminizmas, pacifizmas, kalbama apie vyro ir moters padėti visuomenėje, užsimenama ir apie lyčių keitimą bei vaikų gimimo klausimus – apie tai Apollinaire'as rašė jau 1903-iaisiais. Ar prabėgę šimtmeciu šios pranašystės mums svarbios?

O kodėl gi ne? Apollinaire'as buvo drasus žmogus ir numatė ne tik artėjantį teatru, bet ir visuomenės modernizmą. Ši pjesei daug ką išpranašavo. Tačiau taip ir turėjo būti, juk Teiresijas antikos mitologijoje – aklas dvilytis pranašas. Manau, ne veltui Apollinaire'as Terezą parverčia Teiresijum ir jo vardu pavadina savo pjese-manifestą.

Dar viena temų, kurią Apollinaire'as atskleidžia ypač neigiamai – tai žurnalistas. Masinio informavimo priemonės, ketvirtijo valdžia, – nemanau, kad XX a. pradžioje tai buvo taip aktualu kaip dabar. Žodžiu, „Teiresijo krūtis“ galima padavinti pranašystės pjese su gerais patarimais.

Spektaklyje naudojama ne vien ši pjesei. Yra ir antroji linija, paremta modernistų manifestais nuo futuristų iki „Dogmos“. Visų manifestų, žinoma, scenoje nepamatysim, daugiausia remiamės dada ir siurrealizmo kūrėjų mintimis, tekstais. Tačiau tai viena iš spektaklio-koliažo linijų. Koliažas, kaip meninė prieponė, taip pat buvo pradėtas dadaistų. O kalbant apie vizualinę spektaklio pusę, – spektaklio dailininkė Julija Skuratova praktiškai nieko naujo nepiešė – visos lėlės yra sukurtos panaudojant modernistų darbus, iš jų koliažų sudėliojuami nauji koliažai.

Modernistų linijoje, kur cituojamai jų manifestai, beveik nieko neprirašyta – vienos kitas žodelis. Bet praktiškai visi tekstai yra spektaklio veikėjų, kurių nemažai: André Bretonas, Tristantas Tzara – dadaistų lyderis, ideologas. Marcelis Duchamp'as, Francis Picabia, Maksas Ernstas, Jeanas Hansas Arpas, Pablo Picasso, kuris, beje, perėjo per daug meninių srovių, o vienu metu

I. PRECO NUOTR.

Julijos Skuratovos eskizai

irgi buvo siurrealistas. O dar Jeanas Cocteau, Antonine'as Artaud, daugiausiai žinomas kaip kultinė teatro asmenybė, sukūrės žaurumo teatro savyką ir tokį kapitalinį veikalą kaip „Teatras ir jo antrininkas“, tačiau Artaud taip pat priklauso siurrealistų būreliui ir net buvo metus gyvavusio siurrealistinio tyrimų biuro direktorius. Iš ši biurų pavakare, nuo pusės penkių iki pusės septynių, galėjo ateiti kas tik nori pasišnekėti su darbuotojais apie siurrealizmą. Tarp veikėjų dar ir René Magritte'as, Giorgio de Chirico, Louis Aragonas, Salvadoras Dalis... Visi šie menininkai įsipina į pjesei ir kartu sudaro jos foną, o gal jau ir pagrindą.

Regis, būsimas spektaklis gausus prasmis, meno istorijos nuorodų, įvairiausių kontekstų. Pjesei proloegas baigiasi žodžiais: „O publika, / Naujos ugnies negėstančiu deglu tu buki.“ Kokį įsivaizduojate žiūrovą, ko iš jo tikite?

Bijau, kad galim likti nesuprasti. Mes su Julija, o vėliau ir aktoriai ilgai giliomės į medžiagą. Mums visa tai jau žinoma, tačiau žiūrovas, pirmąkart atėjė į spektaklį, tikrai neatskirs Cocteau nuo Artaud. Tieša, yra ir siužetinis lygmu...

Tai antras Jūsų spektaklis Vilniaus teatre „Lélé“. Kuo šis teatras skiriasi nuo kitų?

Lėlių teatre yra visai kitokia teatro specifika – statydamas dramos spektaklį gali pradėti repetuoti su aktoriais kokiam rūsy ar palėpėj, daiktai iš pradžių nebūtini. O lėlių teatre tu iškart turi turėti lėlę – instrumentą, su kuriuo dirbi.

Lėlių teatre labai svarbu cechai, kurie „Lélėje“ yra labai geri. Meistrai viską daro įsijautę, žinodami, puikiai išmanydami amatą. Taigi šiuo lėlių gaminimo fabrikeliu esu geraja prasme nustebintas. Kitose teatruse nėra tokiai fabrikų – personažai niekur kitur negaminai, yra aktoriai. O čia aktoriai tik įpučia personažams gyvbės.

RoRa-manas: subjektyvios teatro istorijos

Viktorija Ivanova

„galiu be sviesto galiu be kiaulėnos iš bėdos galiu be degtinės bet palikit karštą vandenį!“: Rolandas Rastauskas, *Bermudų trikampis. Teatrinės istorijos*, Vilnius, Kultūros meniu, 2011, 324 p.

Ir pavadinimas, ir savoka *Bermudų trikampis* galiausiai atsako į klausimą, kur rasti dramaturgą Rolandą Rastauską. Paslaptingą dingimą paaškinti galėjo įvairiausios hipotezės, tačiau šiandien autorius pats pateikia atskymą. Ar galimą versiją „*Bermudų trikampis*“ – knyga apie misles bei teatrines mistifikacijas nuo 1972-ųjų. Autorius – Rastauskas – erzinantis, nes pašaipus, pašiepiamas, nes erzina. Bet žavinčias. Nes nereikia paaškinimui.

Šiuo atveju – jis kuria Teatrą. Arogantiškai, nors neakivaizdžiai, todėl – subtiliai. Fragmentiškai, tačiau fiksuoat. „*Bermudų trikampis*“ – tai sausumon iškelti nuskenę Rastausko užrašai. Užrašai apie jį, su juo ir jo. Vien knygą sudarančius interviu – 3 rūšių: kitas klausinėja Rastauską, Rastauskas klausinėja kitą, Rastauskas klausinėja Rastauską. Devynių skyrių knyga-skiautinys iš užmarštis prikelia recenzijas apie kone nekaltais Rastausko pjeses, supažindina su avangardiniai bandymai kodiniai pavadinimais „Dan-

tono byla“ bei „Klinika“, pristato kono šechezadišką istoriją „Otelo?“, kurioje gausus dezdemonų, vampyrų, „damsel in distress“ pavojuj neabejingų riterių, iš kurių vienas, žinoma, RoRa. Ka jau kalbėti apie nespausdintas pjeses „Bermudų trikampis“ ir „Notturno, arba Bebrų respublika“.

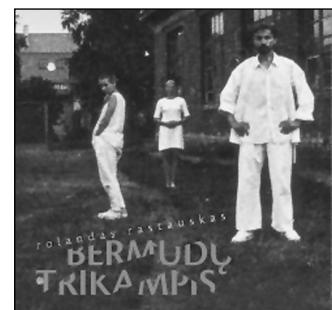
Knygoje „*Bermudų trikampis*“ (kur kitur, jei ne ten?) Rastauskas netgi išsiduoda buvęs jaunas ir ne viskā žinantis – ir tai jau tampa teatru. Pradžiai – Jaunimo teatre. Kur po pirmo, netiketai veržlaus „Lenktynių aitvaro“ veiksmo (prasidejusio 1972-aisiais), vainikuoto pripažinimo ir sėkmės linkėjimų, antrajame pavadinimu „Talmantas Žuvėdra“ sekė Tamulevičiūtės cigarečių dūmų užsklanda, oveiksmo kulminacija – Vilkaičio „pretenzijos masturbacija“. Terminas, giliai ištrigės autorius (pa)samónėn, knygoje vėliau išnrya ir antrąkart, tik nebe prisiminimų pavidalu. Pjesės „Lenktynių aitvaras“ ir „Talmantas Žuvėdra“ i knygą įeina menamu pavidalu: ju sėkmės ir nesėkmės istorijos pateikiamos nuodugniai, iliustruojamos dokumentais, fotografijomis, įvairiais prisiminimais, tačiau pats dramų tekstas į knygos sudėti neįtrauktas.

„*Bermudų trikampis*“ – tai ne vien kūrybinė Rastausko biografija, tai – RoRa-manas pagal RoRa autobiografinius motyvus. Tėkstai tampos ir nuotraukos, suteikiančios kny-

gai galimyb pretenduoti į savo iškai fotografijų albumo statusą. Pačios nuotraukos taip pat tampa ir teksta, papildančiais Rastausko sakinių eleganciją. Tai ir atskirai nesiškirti, ir ypač išskirtin žmonių kūrybos nuotrupų rinkinys. Su savita praeities spalva – trimakiškai, urbaniskai, treigiskai dramatiška sepija. Su nekrošiška tyla, koršuno viškais komentarais, žoldakiškais klyksmais. Ir su begale kitų ir kitokių. Ir nemažai cituotin rastauskiškų: „Vienas žiūrovas, mano paklaustas, ar yra kada nors atpažinės savo (ar kaimynų) gyvenimą scenoje, pažiūrėjo į mane kaip į beprotį ir ēmė šaukti: „Freudas! Jungas! Šliogeris! Kafkal!“. Iš to darau išvadą, jog Lietuvos klesti visuotinis intelektualizmas, apie kurį Vakaruose galima tik svajoti.“

Ši knyga – tai pjesė su dramos intermedijomis. Tai drama su pjesių intermedijomis. Tai dramatiška pjesė su teatro istorijos intermedija teatro knygų lentynoje. Rastauskas demonstruoja, kaip vieno žmogaus istorija teatre tampa teatro istorija vieno žmogaus akimis. Keturiomis. Ir su užuominą į trečiąją. (Ar jau į penktąjį?)

Autorius provokuoja skaitoja malonai pasiklysti tarp koketavimo, provokacijų ir taip deklaratyviai subjektyviai pateikiamos teatro istorijos, kad tai ima savo iškaičiavimo, rėkytis objektyvumu. Ir vien dėl

teisybės erzinimo nekvestionuotina tiesa. Rastauskas erzina ir norisi juo netiketi, jam oponuoti, prieštarauti, kartu su saldžiu pasimēgavimu jam pritariant ir iškeliant visas rankas už jo pasisakymus. Ir už tai, kaij pasisakoma. Ypač už tai. Gražbyliai viamas atmieštas netaktu, o teatrinis solidarumas – rastauskiška pašaipos gaidele. Pagyros derinamos su prisipažinimais, užfiksuoati atsiveikinimai su sveikinimais ir fiksuoatais „bravo“. Eseistika virsta tauriu pamokslavimui be didaktikos. Ir noriai norisi mokyti.

Apie savo teatrinius bandymus performansų pavidalu autorius kalba – rodosi – sažiningai ir atvirai. Po vingrių sakinių kaukėmis nemiegindamas slėpti galimų nesėkmų, tačiau recenzijų ištraukomis paryskindamas bandymų svarbą. Apskritai žavingas autorius atvirumas ir atstumas, nukreipti į įvykius, suformavusius knygos stuburą. Nuo kurio atsišakoja begalė galūnių, reikalaujančių ir meldžiančių prateimo ateityje.

Perskaičius pjesę „*Bermudų trikampis*“, atminty ilgam įstringa Dr. Alberto Klyno (Dr. Clean) paveikslas, kurio pavidas, beskaitant knygą „*Bermudų trikampis*“, vis ryškiau ima įgauti Rastausko bruozą. Sarkančias ir kandus eruditas, kurio tikslai ne iškart aiškūs, ketinimai ne visuomet dori. O kažkam jis tampa kelrodžiu. I nežinią, paklydimą... Bet kelias – rafinuotas.

Perskaičius kilo klausimas, kam ši knyga galbūt reikalinga labiausiai? Labiausiai, matyt, Rolandui Rastauskui. Ir gerai, kad prisireikė. Kitaijos nebūtų. Kitaijos ne visi susinotų, kokia ji reikalinga ir mums.

Ši knyga, statytina į teatrinės literatūros lentyną, leidžia Rastauskui pelnyti atsistoti šalia Marcinkevičiūtės, Oginskaitės, Girdžiauskaitės ir panašių asmenų. Jau vien dėl meistriško sugebėjimo pertekli laiko atmosferą. Dėl virtuožisko sugebėjimo kelti pavydą ir nostalgiją laikams, kuriuos tavęs gal buvo tik užuominia. Dėl ryškėjančio suvokimo, kad savo kartoje mes tokio *rastausko* (dar?) neturim. Dėl gimstančio laukimo, kada galėsime pamatyti, kokių pavidalu šiandieninės teatrinės patirtys bei laiko dvasia pasirodydys perspektyvoje.

O šiandieną matysime tik jai praėjus. Tik sugebėjė per atstumą į ją pažvelgt. Ir atsipecikėjė po nepatirtų, bet besiilgimų *bermudų trikampių* Rastausko žemėlapyje.

Anonsai

Daivos Čepauskaitės „Diena ir naktis“

Kovo 15 ir 20 d. 19 val. Vilniuje, „Menų spaustuvėje“, bus rodomas Kauno kamerinio teatro spektaklis „Diena ir naktis“ pagal Daivos Čepauskaitės pjesę „Duobė“. Tai paskojimas apie vieną skaudžiausiu Lietuvos istorijos puslapiui – žydų likimą mūsų šalyje Antrojo pasaulinio karo metais ir bandymas atviros „Dienos ir nakties“

rai pažvelgti į tai šių dienų žmogaus akimis. Dar ir šiandien bet kokia diskusija lietuvių ir žydų santykų tema kelia daugybę prieštaringu emocijų ir sukas tarsi užburtame kaltinimų ir teisinių rate. Dažnai išgirdę apie mums primenamą kito tragediją, mes iškeliamė savają, kaip ne mažiau baisią, ir vieną mirčių bandome pridengti kita mirtimi, sava, artimesne, svarbesne, užuot pažvelgę į mirtį kaip į bendrą netekštį. Kauno kamerinio teatro spektaklį.

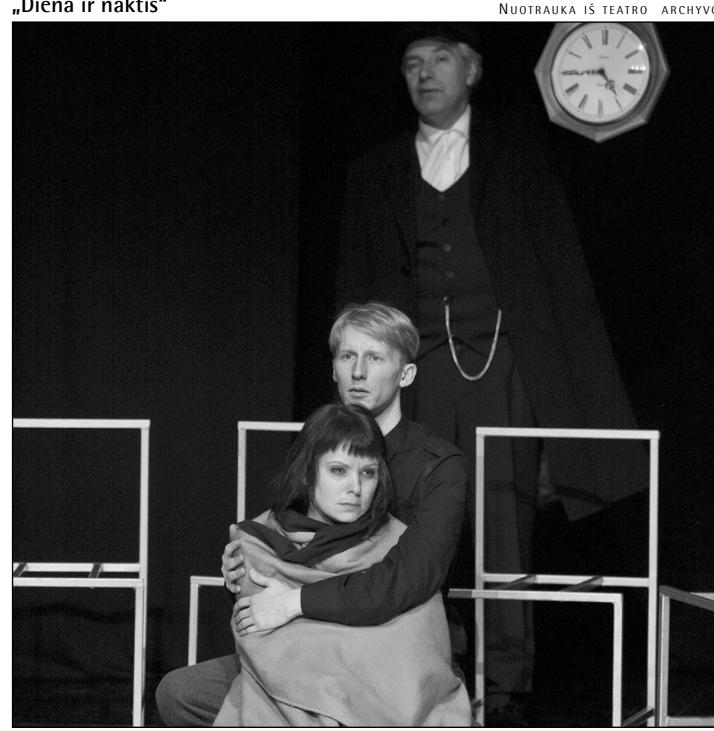
Šiame pasakojime panaudoti ir 1941–1945 m. archyviniai dokumentai, ir liudininkų prisiminimai, ir šiuolaikiniai komentarai internete, ir žydiški anekdotai. Pjesės personažai neturi konkretų prototipų. Juo meilės istorija išgalvota. Mūsų visų istorija – ne. Kaip ir skausmas.

Už šią pjesę dramaturgei Daivai Čepauskaitėi atiteko 2011-ųjų Tolerancijos žmogaus titulas.

Spektaklio režisierius Stanislovas Rubinovas, muziką kūrė Faustas Latėnas, dailininkas Sergėjus Bocullo, vaidina aktoriai Simona Bladženauskaitė, Vytautas Gasiliūnas, Aleksandras Rubinovas, Gintautas Bejeris, Alma Masiulionytė, Daiva Škelevaitė, Violeta Steponkutė, Asta Steponavičiūtė, Edita Niciūtė, Edvinas Vadoklis.

Bilietai parduodami [bilietai.lt](#) prekybos vietose, taip pat valandą prieš spektaklį „Menų spaustuvėje“ (Šiltadaržio g. 6). Informacija tel.: 37 228226, 8 612 62226.

KAUNO KAMERINIO TEATRO INF.

Premjeros

Friedricho Schillerio „Plėšikai“ Kauno dramos teatre

Prieš porą metų Kauno valstybiniam dramos teatre pastatęs Friedricho Schillerio „Klastą ir meilę“, režisierius Artūras Areima ją ironiškai pervadino „Laimingi“. Šiakart, ēmėsis vokiečių klasiko pjesės „Plėšikai“, A. Areima ją visiškai sušiuotai.

Spektaklio pagrindas – šiuolaikinio žmogaus ironiškas požiūris į viską, kas kadaise būdavo herojiška, iškelta virš kasdienybės, laikoma Dievo apsireiškimu ar likimu. Scene įrengimai net iš paties teatro, iš jam rašyto pjesės, iš herojus

vaidinančių aktorių... Tačiau ironiškoje atmosferoje iškyla dabartinio žmogaus baimės ir nemeilės šméklos, kurios priverčia dekalogą skaityti visiškai kitaip: „Bijok savo artimo kaip pats save.“

„Plėšikų“ scenografiją kūrė pats režisierius, kostiumų dailininkė – Diana Kuznickaitė. Personažus įkūnėjusi aktoriai Saulius Čiūčelis, Tomas Erbréderis, Aleksandras Kleinas, Inga Mikutavičiūtė, Indrė Patkauskaitė, Tomas Rinkūnas, Artūras Sužiedėlis, Sigitas Šidlauskas, Gintautas Bejeris ir Donatas Medzevičius-Medonas.

Premjera kovo 16, 17, 24 ir 25 d. „Rūtos“ salėje.

KAUNO DRAMOS TEATRO INF.

Postidėja

Paroda Vilniaus dailės akademijos ekspozicijų centre „Titanikas“

Vis labiau gyvename postidėjos pasaulyje. Ta-me pasaulyje didžios, provokuojančios mąstyti idėjos, kurių negalima tuo pat paversti pinigais, turi tokią mažą vidinę vertę, kad vis mažiau žmonių jas sugalvoja ir vis mažiau institucijos įgyvendina. Iš tikrujų drąsios idėjos tapo nebemadingos.

Nealas Gableris

Laima Kreivytė

„Postidėja“ nėra dar vienas madingas „postas“ – tai šiuolaikinis būvis, kai idėjų kovas nustelbia „protumūšiai“ ir skandinant informacijos lavina. Šis būvis reikalauja permastytai pati mąstymą ir idėjų artikuliaciją. Nors atrodo, kad drąsios idėjos mirė su didžiaisiais pasakojimais, tačiau vis dar yra mažieji – nematomi kaip namų ruoša ar į kanonizuotą dailės istoriją nepatekusių XX a. pradžios menininkės.

2006 m. Modernaus muziejaus Stokholme direktorius Larsas Nitte atkreipė dėmesį į didelę lygių disproporciją muziejaus kolekcijoje ir pasiūlė ją papildyti moterų menininkų kūriniams. Projekto „Antراسis mūsų svajonių muziejus“ motto buvo „Vietoje 100 % vyru – 100 % moterų“. Muziejuose ir parodose lygių disproporcija vis dar akivaizdi, nors visi sutinka, kad kūrybiškumas nuo lyties neprikluso. Tokią situaciją reikia keisti iš esmės, todėl moterų menininkų paroda šian-dien yra ne tik meno, bet ir meno politikos dalis.

Bendradarbiaujant su Europos lygių lygibės institutu kovo 8-ąją atidaryta menininkų paroda VDA ekspozicijų centre „Titanikas“ atkreipia dėmesį į lygaus atstovavimo kultūroje siekiamybę. Šias menininkes sieja noras turėti savo nuomone ir balsą. Nesislepti už platių pėčių, būti matomomis.

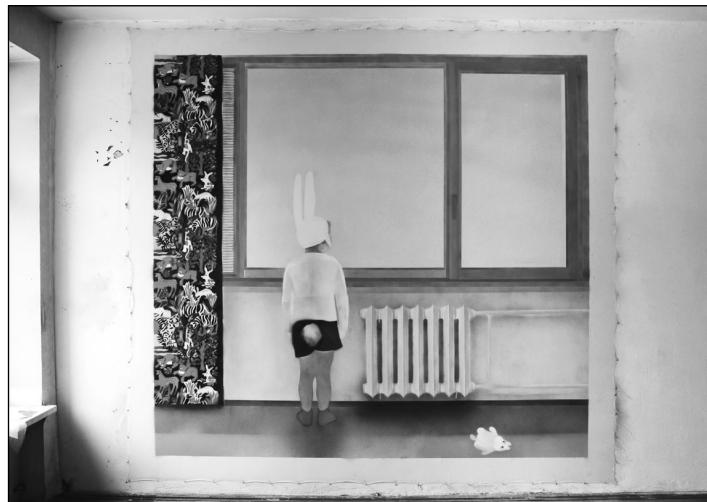
„Nematomumas“ – viena iš menininkės jungiančių konceptualų gijų. Menininkės nustumiamos į pa-kraščius arba „neprisimenamos“, jų kūriniai dingsta, tampa nematomi ar neigydinami. Jurga Barilaitė eksponuoja juodas drobes su platuotu, bet nesukurtu filmu pavadinimais. Paveikslas drobė virsta ekranu drobe, taip ir netapus judančiu vaizdu. Eglė Ridikaitė tapo detektyvo sceną, vaizduojančią, kaip dinga jos į Maskvos bienalę siusti darbai. Dvejus metus didelės drobės buvo „nežinia kur“ – menininkė šią situaciją vizualizujo sukurdama monumentalią kompoziciją per vi-są sieną, vaizduojančią Maskvos metro stotyje „Sokol“ kabaničius savo tapybos darbus. Ar tikrai jie ten atsidūrė? Taip ir nepasisiekusių parodos Ridikaitė pati turėjo juos iš-pirkti iš muitinės.

Beatričė Vanagaitė kvestionuoja nuogos moters kūno vaizdavimą fotografinioje ir savo santykį su tokiais atvaizdais. Ji įsiterpia į fotografiją, laikydamas atverstą reprodukciją ir gestais ją komentuodama. Nufotografiuotos autorės plaštakos ir rep-

rodukcijų kūnai suauga į vieną „ki-borgą“. Laura Zala atsuka objektyvą į save, išryškindama moters pa-tirties dualizmą. Jos fotografijų cikle „Vidinis konfliktas“ matome ne vie-ną, o dvi autores toje pačioje vietoje, atliekančias skirtingus veiksmus. Tiksliau – besipešančias ir bandančias rasti kompromisą, tačiau taip ir nesusitapatinančias, negalinčias pasaprakti iš „sizofreniško“ būvio.

Kita konceptualiai jungtis – skry-dis (ir krytis). Aukšta ir žema, juo-da ir balta, vyros ir moteris – bina-rinėmis oponicijomis grįstas mitinis mąstymas nėra toks nekaltas, kaip atrodo. Dažniausiai viena pričybių pusė vertinama teigiamai, kita – neigiamai. Kaip veikia hierarchinė logika? Filosofė Jūratė Baranova rašė, kad vyru lemta plaukti, mo-teriai – laukti. Ar analogiškai galime sakyti, kad vyru lemta skristi, o moteriai – kristi? Inos Budrytės tema – skraidantys vyrai: slidininkai, lakūnai. Orūnei Morkūnaitei svarbu ne kas, o kaip skrenda – tiksliau, kaip konstruojamas skrydžio vaizdas. Iš istorijos žinome, kad kosmo-nautų grįzimo kadrai buvo režisuo-jami, nufilmoti kitą dieną. Orūnė inscenizuoją aviacijos šventę ir ore nardančius lėktuvus, fotografuoda-ma pačios pagamintus modelius.

Moteris nuo seno siejama su kry-čiu ir nuopoliu. Laisvydė Šalčiū-tės moterys „krenta“ iš malonumo, jas sprogdina vidinė erotinė ener-gija. Šalčiūtės tapybos darbų ciklas

Eglė Ridikaitė. „Kitas zuikis“. 2011 m.

„Visiškai privatu“ įkvėptas Slavo-jaus Žižeko tekštų ir pasakose už-fiksuotų moters transformacijų. Jos paveiksluose savyeikauja „aukštasis menas“ ir netikri brangakmeniai, rasti „namudinio kičio“ daiktai ir abstraktų ekspresionizmą prime-nančius nuvarvėjus potépis. Tik čia jis susijęs ne su galios demonstravimu, o su kūno skyssciais.

„Postidėja“ yra tranzitinių erdvų ir tranzuojančių idėjų susitikimo vieta. Marta Vosylė transformuo-ja romantinį nacionalinio peizažo mitą – Čiurlionio paveikslus ji pa-verčia komiksų serija, o Nidos vaiz-dus – ironiškomis stereotipų iliustracijomis. Eglė Gineitytė tapo tarpinėse erdvėse tirpstančius pei-zažus, medituojančius tarp šiapus-ybės ir anapusybės.

Ar įmanoma nubréžti aiškią ri-bą, nedalijant pasaulio į juodą ir baltą, išryškinant ne priešbes, o jungtis, kintant ritmą? Paulinos Eg-lės Pukytės judantys vaizdai „Žinia“ ir „Šokis“ vizualiai skirtingi, bet ke-lia panašias mintis – ar gauname pranešimą, ar tik jo regimybę, o gal pranešimo parodiją? Svarbu ne tik kaip, bet ir kas žiūri, kas turi inter-precijos ir sprendimo galia. Cool-tūristės, apžvelgusios Lietuvos daly-vavimo Venecijos bienalėje istoriją, klausia: ar tik vyru lydimos menininkės gali atstovauti savo valstybei? Jos kreipiasi į Lietuvos menininkes kviesdamos: „Užimk Venecijos bienale!“

„Postidėjos“ parodoje keliami klau-simai vis dar aktualūs, todėl jos laikas yra KOVO 8-oji (tik 8 gulsčias).

Pro tikrovės paviršių į būties gilumą

Lino Giedrimo paroda galerijoje „Kišenė“

Lijana Šatavičiūtė

atpažystame autorij. Nuo vaikystės menininkų aplinkoje augės iš 1990–1995 m. Vilniaus dailės akademijoje tapybą studijavęs Linas Giedrimas intensyviai meniniamė gyvenimė reiškiasi įau gerą dešimtmetį, jo kūrybą buvo galima pamatyti 2002 m. dailininku Giedrimu šeimos darbų parodoje Vilniuje ir asmeninėse ekspozicijose Kretingos bibliotekoje (2003), „Lietuvos aidō“ galerijoje Vilniuje (2004), L. Rėzos kultūros centre Juodkrantėje (2005), Birštono sakraliniame muziejuje (2006), Vilniaus Šv. Juozapo kuni-gų seminarijoje (2010).

Spalvoti medžio reljefai – origi-nali, bene nė vieno profesionalaus dailininko Lietuvoje neplėtojama kūrybos sritis – tarsi tarpinė tarp ta-pybos ir skulptūros, išaugusi iš Lietu-vos bažnyčių barokinės aplinkos, vietinės pamaldumo tradicijos. Su-sidaro įspūdis, kad dailininko nesle-gia tematikos reikšmingumas, jis kuria natūraliai, nesaistomas bažnytinės kanonų ar atsakomybės naštos. Atrodo, kad statiski, kupini ri-mties Evangelijos siužetai kyla iš vidinio poreikio ir dvasinio nusitei-kimo. Šią mintį patvirtintų kūrybos

Ekspozicijos fragmentas

proceso organiškumas – menininkas dirba be eskizų, tik pažymėda-mas piešinį beržo plokštėje, subtiliai modeliuodamas formą, o paskui spalvina neaukštą reljefą aliejiniu dažais. Dažniausiai vaizduojamos Šventosios Šeimos, Motinos su kū-dikiu, Kryžiaus nešimo, Pictos ir Nukryžiavimo scenos. Šventųjų fi-gūros ekspresyvios, dvelkiančios vi-diniu dramatiškumu, perteikiančios į egzistencijos prasmę. Kaip ir liau-dies drožiniuose, L. Giedrimo rel-jefuose nėra perspektivios, juose de-ra dekoratyvumas su neįmantria statiška kompozicija. Nuotaika ku-riama pasitelkus gilių tonų spalvų

už tų objektų, pro kuriuos dažnas praeina jų net nepastebėdamas. Tai ypač jaudina, nes primena, kaip svarbu vertinti kiekvieną akimirką, gyventi čia ir dabar.

Kuo patraukli Lino Giedrimo kū-ryba šiuolaikiniame, išykių perpil-dytame meniniamė gyvenimė, ku-riame yra visko – ir atviro savęs demonstravimo, ir tylus kalbėjimo studijose, už uždarų durų? Pirmas į akis krentantis dalykas – šio auto-riaujas kūryba yra nuoširdi ir dvasin-ga, o tikrą ir nepameluotą išgyveni-mą iš tolo jaučia žiūrovai. Antra, kūriniai harmoningi ir nedestrukty-vūs, o tai traukia skubos ir dishar-monijos išvargintus žmones. Be to, Lino kūriniai pasižymi savitumu, juose dera sakralus susikaupimas ir nuosirdus paprastumas. Taigi visi minėti komponentai – tikras jaus-mas, harmonija ir originalus pasa-kojimas susilydo į vieną patrauklų ir intriguojantį derinį, kuriam ne-gali atsišpirti nei profesionalūs ver-tintojai, nei paprasti žiūrovai.

Paroda veikia iki birželio 30 d.
Lietuvių kalbos institutas
(P. Vileišio g. 5, Vilnius)

Atvira ir prieštaringa

Muziejų architektūra XX a. pabaigoje – XXI a. pradžioje

Eglė Juocevičiutė

Muziejams skirti metai ir besikuriančios iniciatyvos siūlo plačiau paanalizuoti dabarties muziejaus sampratas. Pristatome dar vieną tekstą iš Modernaus meno centro (www.mmcentras.lt) leidinio „Vieno muziejaus istorija. I dalis“.

Atviro ir gyvo meno muziejaus idealas ėmė formuotis XX a. 7-ojo dešimtmečio antroje pusėje, kai pakitusios meno formas nebegalėjo išsiskerti tariamai neutraliai moderniniame baltame kubė. Menininkai anksčiau už filosofus ir teoretikus, kurie šios temos čiai 8-ajame dešimtmetyje, pradėjo kritikuoti institucijų uždarumą ir galią. Atviros muziejinės erdvės pradžia formos požiūriu laikoma Ludwigo Mies van der Rohe's Naujoji nacionalinė galerija (1962–1968) Berlyne – nuo gatvės matomas kiaurai perregimas stiklinis tūris, uždengtas masiui plieno stogu. Laisvo plano ekspozicijų salės paslėptos po žeme, natūraliai šviesa apšviečiamos per vieną stiklinę sieną, atsukta į igilintą skulptūrų sodą po atviru dangumi. Vis dėlto Renzo Piano ir Richardo Rogerso Pompidou centras Paryžiuje (1971–1977) tapo radikalai atviros, i miesto judėjimo srautus sėkmingai įsiterpusios, „kasdien visų naudojamos“ muziejinės struktūros ikona. Šis pastatas yra atvira struktūra tiesiogine šio žodžio reikšme – nei architektūrinis karkasas, nei ventiliacijos, šildymo ar elektros sistemų vamzdžiai nėra uždengti, jie matomi ir pastato išorėje, ir viduje. I stiklu dengta, permatomą pastatą besileidžianti aikštė yra tarsi tarpinis miesto aikštės ir muziejaus fojė variantas. Architektūrinis atvirumas simbolizuoją institucijos atvirumą ir prieinamumą – biblioteka, mediateka, kavinės, parduotuvės ir, žinoma, ekspozicijos nebeatrodo veikiančios vien žinovams suprantamais principais.

Šis radikalus atvirumo atvejis netapo tendencija, tačiau jis veikia kaip atskaitos taškas muziejų istorijoje. Devintajame dešimtmetyje architektai, ypač tuo laiku gausiausiai muziejus stačiuojoje Vokietijoje, muziejinę struktūrą suvokė pagal ikimoderninistinio (Paul von Naredi-Rainer, *Museum Buildings: A Design Manual*, 2004, p. 35) miesto viziją – apsaugine siena aptvertą gatvių tinklą, kurio sankirtų vietose – aikštės, skirtos susitikimams, bendravimui, mainams. Tai viena iš postmodernistinio būvio ypatybių – skatinti bendravimą ir bendruomeniškumą, kuriems neliko vietos moderniškai planuojant, daugiau dešimtmečio teikiant individu komfortui. Tokį požiūrį į muziejaus pastatą galima pastebėti Hanso Holleino Meno muziejaus Frankfurte prie Maino (1982–1991) bei Abteibergo muziejaus Menchen-

gladbache (1976–1982) projektuose, Peterio ir Ursulos Trintų bei Dieterio Quasto projektuotame Sprenglio muziejuje Hanoverje (1972–1979, 1989–1992) ar Richardo Meierio Dekoratyvinio meno muziejuje Frankfurte prie Maino (1980–1985). Aikštės dažnai įgau-davo kupolu dengtos rotondos formą, perimta iš pirmųjų specialiai muziejaus reikmėms statytų statinių – Karlo Friedricho Schinkelio Senojo muziejaus Berlyne (*Altes Museum*, 1830) ir Leo fon Klenze's Miuncheno Gliptotekos (1830) (ten pat, p. 34). Daugiau dešimtmečio bendravimo erdvėms liudijo muziejaus institucijos pokytį iš meno kūrinius saugančios įjuos plati transliuojančią ir apie juos pasakojančią erdvę.

XX a. paskutinis dešimtmetis – pasaulinio meno muzieju Bumo pradžia, ir tai susiję su išraiškingos, skulptūriškos, „logotipinės“ muzieju architektūros tendencija, kai nauji muziejai imti lankytis ne dėl meno kūrinių kolekcijos, o dėl jų architektūros. Danielio Libeskindo Žydų muziejus (1989–1999) Berlyne, nors ir ne meno muziejus, yra pirmasis muziejui skirtas pastatas, sumanytas kaip paveikus objektas, apie Berlyno ir jo žydi istoriją kaltantis architektūrinėmis priemonėmis. „Tremties sodas“, „Holokausto bokštas“, visą pastatą vertikalai kertanti „Tušuma“ – tai erdvės-eksponatai. Kita panaši erdvė – Franko O. Gehry Guggenheim muziejaus padalinys Bilbao (1991–1997), iėjės į istoriją kaip ekonominis reiškinys pavadinimu „Bilbao efektas“. Buveinė pramoninis miestas, 9-ajame dešimtmetyje merdejės, dėl šio muziejaus tapo turistiniu centru, žino-

mu kiekvienam bent šiek tiek menu besidominčiam žmogui visame pasaulyje. Žinoma, pastato su ypatingu smalsumu buvo laukiama dėl „motininės“ institucijos – Guggenheim muziejaus Niujorke – galios meno pasaulyje, ir dėl jai Franko Lloyd Wrighto suprojektuoto pastato (1956–1959) šlovės. Be to, muziejus Bilbao buvo miesto ekonominiu vystymo ir jo atjauninimo plano dalis. Tinkamai sutvarkyta infrastruktūra (transporto tinklai, viešosios erdvės), sėkmenga rinkodara ir efektinga architektūra – tokia mišri veikla sukūrė muziejaus „efektą“. Nenupasakojama futuristinė pastato išorė, dengta plonu titanu sluoksniniu, kuriančiu virpančio paviršiaus efektą, žada netiketas erdvines patirtis pastato viduje ir nenuvilia: vos jėjus patenkama į 50 metrų aukščio stiklu dengtą vidinę erdvę, iš kurios metaliniai tiltai, rampos ir stikliniai liftai veda į ratu išdėstytais organišku formų ekspozicijų salės.

Netikėtu erdvinių patirčių bei žiūrovų judėjimo krypčių susipynimo principais vadavososi ir Stevenas Hollas, projektuodamas Helsinkio Šiuolaikinio meno muziejų „Kiasma“. Chiazma – sąvoka, daugelyje sričių vartoja apibūdinti dviųjų sukeitimui ar sankirtai. Lenktos ir platėjančios erdvės sankirta su tiesia stačiakampe erdvė – tokis ir buvo „Kiasmos“ projektavimo principas. Sörenas Robertas Lundas, Kopenhagoje ant jūros krante projektuodamas Modernaus meno muziejų „Arken“, kūrė muziejaus eksterjerą ir interjerą pagal laivo įvaizdį. Pagrindinė ekspozicijų salė – pailga „meno ašis“, kurios viena sieną, išlinkusi kaip laivo trume, kerta visą muziejaus struktūrą.

Ši „patirčių“ architektūra žavėjo

Renzo Piano ir Richardo Rogerso Pompidou centras Paryžiuje

G. JUCEVIČIAUS NUOTRAUKOS

ir darę muziejų institucijas patrauklesnes, bet kartu sulaukė ir daug kritikos: muziejaus architektūra tam-pa svarbesnė, neįtiketinai brangi ir ima trukdyti pagrindiniams muziejams tikslui – saugoti ir eksponuoti meną. Nenuostabu, kad tuo pat metu ieškota paprastesnių sprendimų, tokios architektūros, kuri suteiktų esminės salygas eksponuoti meno kūrinį, o pati teigtų išgrintintą, esminę konkretaus muziejaus ypatybę ir minimalistinėmis priemonėmis kurty švarią ir tylią erdvę, kuri taip pat yra ypatingas potyris.

Minimalistinės muziejų architektūros pradininku laikomas architektų dueto Jacques'o Herzogo ir Pierre'o de Meuron projektuotas pastatas privačiai Goetzo kolekcijai (1989–1992) Miunchene. Kuklų medinių stačiakampių tūri, apačioje ir viršuje išremintą matinio stiklo juostomis, padiktauo jam numatyta vieta parke, gyvenamujų namų teritorijoje. Pagrindinė ekspozicijos salė įkurdinta po žeme, o antžeminėje pastato dalyje irentitrys maži kambariai. Griežtas ir kuklus pastatas, suprojektuotas vienų garsiausių mūsų laikų architektų, veikia kaip priminimas apie saiką: jei nori kolekcionuoti meną ir rodyti ji kiems, nebūtina iš to daryti pasaulinės reikšmės įvyki.

Kitu šios krypties pavyzdžiu gali būti Brégenco parodų salė (*Kunsthaus*, 1990–1997), suprojektuota Peterio Zumthoro. Visas pastato kubo formos tūris dengtas matinio stiklo plokštėmis, jų atspalvis keičiasi priklausomai nuo apšvietimo, o apsiniaukus ar esant rūkui, atrodo, visai išnyksta. Viduje visas salių perimetras uždengtas betoninėmis sienomis, tačiau tos iš jų, kurios nėra konstrukcinių, nesiekia lubų, ir per plyši tarp lubų ir sienos į salę patenka dienos šviesa. Šviesos ruožas atspindi nuo lubų, išsišlaido po erdvę ir sušvelnina rūsciu betoninių sienu efektą.

Daugelis muziejų teoretikų ir praktikų mano, kad vienintelis tinkamas būdas įgyvendinti muzieju edukacijos uždavinį yra sukelti žiūrovo galvoje prieštaravimą, verčiantį ieškoti savos tiesos (Antonello Marotta, *Contemporary Museums*, 2010, p. 211). Tai muziejų architektūroje atitiko plano daugiakryptiš-

„Tate Modern“ muziejus Londono

Kartos fikcija

ATKELTA IŠ 1 PSL.

mę gali iškelti ištisus vienos kartos bendros patirties klosus, kurie formavo jų asmeninę ir kolektyvinę saimone.

Žinoma, tokia fotografija bus suprantama kur kas siauresnei „tikslinei“ auditorijai. Baltijos šalių menininkai iš žiurovo tikisi tokio pat asmeninio santykio su eksponuoja-mais darbais, koks autorius sieja su atvaizduose fiksuojama ar insceniuojama tikrove. Tuo galėjau išsi-kinti atidarymo dieną apsilankęs parodoje. Nors galėčiau save pri-skirti tai pačiai kartai, kaip ir parodos autoriai, iš pirmo žvilgsnio ne-perpratai latvių menininko Arnio Balčo fotografijos iš serijos „Am-nezija“, kurioje berniukas sėdi prie tuščiai pieno buteliais (ne popie-

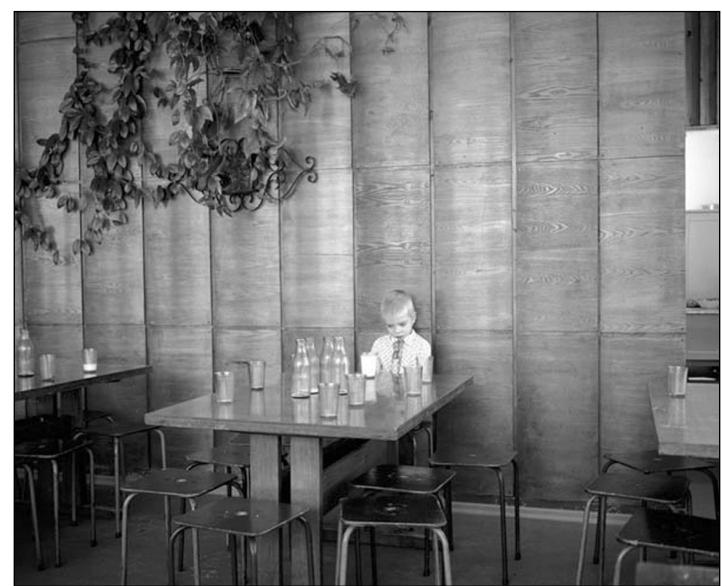
serijos nuotrauka akimirksniu sužadino vaikystės prisiminimus, nes berniukas joje saulėtu miško keliuku mina tokį patį žaislinį automobili, kokiui pats kadaise mėgau važinėtis.

Individualus parodos autorų santykis su praeitimi, tam tikra vie-ta ir laiku lemia ir kitokią fotografijų vaizdinę kalbą. Asmeninės patirties perteikimui nepakanka šiandieninėje fotografijos scenoje įsitvirtinusios tariamai objektyvaus atvaizdo klišės (čia vėl galima prisiminti E. Lusito sovietinių karinių bazių nuo-traukas). Daugelis parodos autorų renkasi kitą šiuolaikinęje fotografijoje ne mažiau populiarą kūrybi-nę taktiką ir insceniuoja savo pri-siminimus, visiškai nesistengdami

R. NARKAUS NUOTR.

Marge Monko (Estija) instalacija

Arnis Balčus (Latvija). „Amnezija“. 2008 m.

riniams pakeliais!) nukrauto stalo. Šio darbo prasmė paaškėjo tik paroda lydinčioje knygoje perskaičius V. Michelkevičiaus prisiminimus apie privačių kasdienę pieno stiklinę vaikų darželyje. Fotografijos pranešimas man pasirodė neaiškus, nes paprasčiausiai nelankiau vaikų darželio. Tuo tarpu kita tos pačios

paslėpti režisūros ir kuriamos fikcijos. Balansavimas tarp (at)vaizdo tikrovės ir akivaizdžiausiai pa-viaizuoti situaciją fiktyvumu, ko ge-ro, kaip tik ir yra tinkamiausia forma fotografijai ar videokūriniams, kurie, pasak V. Michelkevičiaus, dokumentuoja ne tikrovę, o atmintį. Taigi komunikacija su žiūrovu vyks-

ta ne tik intelektinėje, bet ir emoci-nėje plotmeje, intuityvus kūrinių su-vokimas tampa tiek pat svarbus, kiek ir ju konceptualaus pagrindo supratimas. Rimo Sakalausko vi-deodarbe asociatyvios vaizdinių są-sajos netekėt daliai savo prasmui, jei jų nepapildytų „atmosferinio“ garso takelis, kasdienius vaizdus pa-nardinantis iš sovietinės epochos pompastikos ir monumentalumo pojūti. Pavyzdžiu, garsas skatinā sulėtiną besisukančio televizijos bokšto vaizdą nejučia lyginti su daug kartų matytais dokumentiniais kadrais, rodančiais kosminio laivo startą. Skirtingu atvaizdo suvokimo plotmių sąveikos dekonstrukcija netgi galiapti vienu svarbiausių kū-rybos tikslų. Būtent tokios dekonstruktijos „Kriminaliniuose peizažuose“ imasi Ugnius Gelguda. Menininkas provokuoja žiūrovą iši-sąmoninti, kaip vizualiai išpūdingo-se, didelio formato fotografijose už-fiksuočios įvairios vietovės ima kelti intuityvų grėsmės pojūtį vien dėl konteksto, kurį sukuria kriminalinės spaudos antraštės primenantys nuotraukų pavadinimai. Kita ver-tus, ne visi parodoje dalyvaujančios menininkai iki galо išgrynino savo kūrinių kalbą – dalis jų neatrodė nei vizualiai paveikūs, nei ypač aktua-

lūs savo koncepcija. Ko gero, aki-vaizdžiausias tokio neapsisprendimimo pavyzdys būtų latvių autorius Kasparo Podnieko nespalvotų vidutinio formato fotografijų serija „Ne-iaprasta vieta“. Ji atrodo „pakibusi“ kažkur tarp tradicinės ir šiuolaikinės fotografijos, tiesmuko vizualaus do-kumento ir konceptualios fikcijos. Parodos dalyviai save kaip kartą, regis, apibrėžia atsiribodami ne vien nuo Vakarų fotografams bū-dingo „objektyvaus“ sovietinio pa-likimo dokumentavimo. Bent jau lietuvių autorai taip pat aiškiai at-siskiria nuo Lietuvos fotografijos tradicijų ar netgi jas sąmoningai pa-rafrazuoją savo kūriniuose. Tadas Šarūnas XX a. 7-ojo ir vėlesnių de-šimtmečių Lietuvos fotografijos mokyklai būdingame „lietuviška-me“ peizaže fotografuoja filmo „Žvaigždžių karai“ personažą, taip suardydamas romantinę lietuvišku-mo sampratą ir kurdamas jau kitokio, ne tik vietas specifiskumo, bet ir „neįvainintų“ popkultūros ikonų formuojamą kartos identitetą me-taforas. Roberto Narkaus ir Mildos Zabarauskaitės darbai rodo, kad jaunoji lietuvių menininkų karta at-siriboja ne tik nuo humanistinės lie-tuviškos fotografijos klasikos, bet ir nuo XX a. 9-ajame dešimtmetyje

mūsų šalyje išryškėjusios socialinio peizažo krypties. Vyresnieji kolegos prieš tris dešimtmečius atrado techninį ir estetinį „broką“, kaip tinka-mą vaizdinę formą daugiaubučiu na-mų rajonų nuoboduliu parodyti, o jaunesnės kartos atstovai panašioje aplinkoje sukūrė saulėtą paslap-ties fikciją, kuri labiau dvelkia ne monotonija, o vaikystės nuotykiu.

Taigi kartą, kuri savo bendrumo ieško įvairiose kasdienio gyvenimo patirtyse, kūrybos srityje vienija sa-vitas požiūris į tarptautinėje foto-grafijos scenoje populiarą gyvenimo sovietinėje ir posovietinėje erdvėje problematiką. Baltijos šalių menininkus charakterizuoją tam tikra prasme privilegiuotas žiūros ta-kas, žvilgsnis „iš vidaus“, taip pat kiekvienai kartai būdingas siekis at-siriboti nuo ankstesnių vienos ar kitos meno srities tradicijų. Paroda, galima sakyti, sugeneravo kartos fik-ciją fotografijos ir šiuolaikinio meno kontekste, nors būtent ši karta, pasak kultūros veikėjo Jurijaus Dobriakovo, dažniausiai abejoja paties kartos reiškinio egzistavimui.

Paroda veikė iki vasario 29 d.

Kauno fotografijos galerija (Rotušės a. 1 / Vilniaus g. 2) dirba antradienį-pentadienį 11–18 val., šeštadienį–sekmadienį 11–17 val.

ATKELTA IŠ 6 PSL.

siūlančia papildomą kontekstą me-no vertinimui (ten pat., p. 153).

Žymiausias šio reiškinio pavyzdys – meno pasaulio madas diktuojanti institucija, „Tate Modern“ London. Po Antrojo pasaulinio karo sta-tuta elektrinė pagal Herzogo ir de Meuroną projektą buvo paversta muziejumi. Viena jo ypatybė – di-džiulė turbinos salė, čia sudaryta ga-limybė išgrendinti itin ambicingo masto instaliacijas. Kitas pavyzdys – didžiulė povandeninių lai-vų bazė Sen Nazere, Prancūzijos Atlanto vandenyno pakrantėje, vo-kiečių kariuomenės iengta Antrojo pasaulinio karo metais. Dabar ji dalimis renovuoja pagal archi-tektė biuru „LIN Finn Geipel“ ir „Giulia Andi Architects & Urbanists“ projektą „Alvéole 14“. Mies-to istorijoje ši vieta visada buvo ne-gatyvus paveldas, primenantis apie vokiečių kariuomenės okupacijos metus, todėl verčiant ją erdvėmis

menui ir šiuolaikinei muzikai bandoma šiai vietai suteikti gyvą ir pozitivų charakterę (ten pat., p. 192).

Projektuoant naujus muzicijų pa-status taip pat vadovaujamas minimalios intervencijos ir esminio principo nuostatomis. Pavyzdžiu ga-li būti Modernaus meno muziejus Fort Verde, Teksase (2002), projektuotas Tadao Ando. Jam buvo nu-matyta vieta priešais Louiso Kahno projektuotą Kimbelo meno muziejų (1967–1972) – raiškios formos, pri-menančios angarų eilę. Žinoma, Kahnas suteikė angaro formai šven-tyklos didingumo, naudodamas di-džiulius akmens blokus ir skliautuo-se iengdamas patalpoje išskliaudantį dienos apšvietimą. Tadao Ando sa-vajam muziejui pasiskolinio ilgų tū-rių principą, tačiau juos padarė sta-čiakampius ir stiklinius, galuose iengė Y formos atramias, laikančias masyvius betoninius stogus, o šven-tyklos išpūdį suteikė priėsais pastata iengdamas platų vandens basei-ną. Vandenyje atispindė muziejaus

stiklas, o ant stiklo mirga vandens atsvaitai – tai kuria subtilų nežemiš-kumo išpūdį.

Visai kitoks, tačiau atliepiant sa-vo atsiradimo kontekstą, yra Herzo-go ir de Meuronos pastatas „Schau-lager“, statytas Laurenzo fondo užsakymu Bazelyje. Šis pastatas nė-ra tradicinės meno muziejus, tai vei-

kiau šiuolaikinio meno archyvas, kurį yra sukaupęs Laurenzo fondas, jis gali lankyti tik specialistai. Kartą ar du per metus surengiamą paroda, kurią apžiūrėti gali visi norin-tieji. Uždarą, elitinę instituciją ar-chitektūroje perteikia beveik aklina pastato išorė, perjuosta išaura įtrū-kiu. I pastato teritoriją patenkama

pro mažą akmeninį archetipinės trobelės formos akmens bloką, tar-si viduramžišką sargo būdelę. Pa-stato iėjimo fasadas įtrauktas į pa-stata – taip dar labiau pabrėžiamas uždaras institucijos pobūdis.

Kol kas vienintelis naujas muzie-jinis statinys Lietuvoje per Nepri-klausomybės dvidešimtmetį – rekonstruota Nacionalinė dailės gal-erija – puikiai įkūnija vyraujančias išsklausymo, subtilaus įsiterpimo nuostatas. Senojo, modernistinio Gedimino Baravyko projektuoto pa-stato (1966–1980) struktūra iš esmės nepakeista, tačiau atsisukta į nau-ją kontekstą – Konstitucijos prospektą, kuriame formuojamas šiuolaikinis Vilniaus centras. Toje pusėje supro-jeektuoti futuristinės stilistikos ad-ministracijos pastatai, juose iengtose švieslentėse šiuolaikiškai kalbama apie muziejaus turinį.

Daugiau informacijos apie leidinį:
www.mmcentras.lt

„Tate Modern“ interjeras

G. JUCEVIČIAUS NUOTR.

Prisiekusiems sinefilams

„7md“ rekomenduoja dešimt „Kino pavasario“ filmų

Kovo 15 d. prasidės „Kino pavasaris“. Jau septynioliktą kartą rengiamas tarptautinis kino festivalis pasiūlys daugiau nei 200 filmų programą, susitikimų su jų autoriais bei įvairių naujienų. Šiemet prie festivalio prisijungė „Viasat komedijų festivalis“, bendradarbiaujant su JAV ambasadą Lietuvoje bus pristatyta Amerikos nepriklasomų filmų programa, pirmąkart bus surengtas trumpo metražo filmų konkursas, leminčias Europos gražuoles ir nemirtingus klasikinius filmus primins retrospektiva „Femme Fatale Europos kine“. Konkursinė programa „Nauja Europa – nauji vardai“ pristatys vienuolika filmų iš Rytų ir Vidurio Europos, ją vertins žuri – aktorių, režisierės ir scenaristės iš Kubos Mirtha Ibarra, rusų operatorius ir režisierius Pavelas Kostomarovas, švedų kina kritikas Janas Lumholdtas ir latvių režisierius Maris Martinsonas, kūrės televizijos serialus ir Lietuvoje. Žiūrovai galės rinkti labiausiai patikusį lietuvišką filmą – festivalyje laukia ne tik premjeros, bet ir galimių pasižiūrėti per metus Lietuvoje sukurtais filmus.

Apie atskirus filmus, jų autorius ir programas skaitykite kituose „7md“ numeriuose. Tačiau „Kino pavasario“ programa per didelę vieno žmogaus galimybėms, ir nors dalis festivalio filmų vėliau atsidurs kino teatrų repertuare, neišvengiamai reikės rinktis, kas svarbiau. Pristatome tuos „Kino pavasario“ filmus, kurių patartume nepraižiopoti.

„Almajerio kvailystė“ („La Folie Almayer“, rež. Chantal Akerman, Belgija, Prancūzija, 2011)

Apie ką. Dokumentinė maniera nufilmuootas pasakojimas apie aistą ir beprotynę, sukurtas pagal pirmąjį Josepho Conrado romaną, kuriamo jau galima įžvelgti visas būsimas rašytojo temas – klaidą, atpirkimą, praradimą kainą. Filmo herojus Almajeris Pietryčių Azijoje ieško lobio. Vedės turtingo kapitono dukterį, Almajeris iškeičia savo svajones į meilę dukteriai. Filmo idėja režisieriui gime, kai sutapo ką tik perskaityto romano ir pirmąkart pamatyto R.W. Murnau filmo „Tabu“ išpūdžiai. Filmo apie prarastą roju, į kurį įsibrauna plėšrūnas, dvasia atitiko Conrado romaną.

Kodėl. Chantal Akerman (g. 1950) – viena garsiausių kino kūrėjų feministų. Ji kuria vaidybinius, dokumentinius, eksperimentinius filmus. Didelės įtakos Akerman turėjo Jonas Mekas ir Michaelas Snow.

Kam. Mégstantiems eksperimentinių kinių ties sapnų ir realybės ribą.

„Aš Tave myliu...“ („Я тебя люблю“, rež. Pavelas Kostomarovas, Aleksandras Rostorgujevas, Rusija, 2011)

Apie ką. Milicijos kapitonas fil-

„Gėda“

muoja savo darbą ir šeimą. Kartą jis palieka kamerą mašinoje, trys pauaugliai ją apvagia ir paima kameras. Jie filmuoja savo gyvenimą, beprasmišką darbą, tuščius pokalbius, pasimatymus su merginomis. Tačiau pagrindinė jaunuolių gyvenimo tema yra meilė. Šios mozaikos apie šių dienų Rusiją kūrėjams įdomu, kaip veikėjų cinizmas ar infantilumas reaguos į jausmų išbandymą.

Kodėl. Filmas – eksperimentas, dvejus metus kurtas dokumentas apie šių dienų Rusijos gyvenimą. Režisieriai susitiko su daug jaunu Rostovo prie Duno gyventojų, dažai iš jų davė mažas HD kino kameras ir užduot – nuoširdžiai nufilmuoti savo gyvenimą.

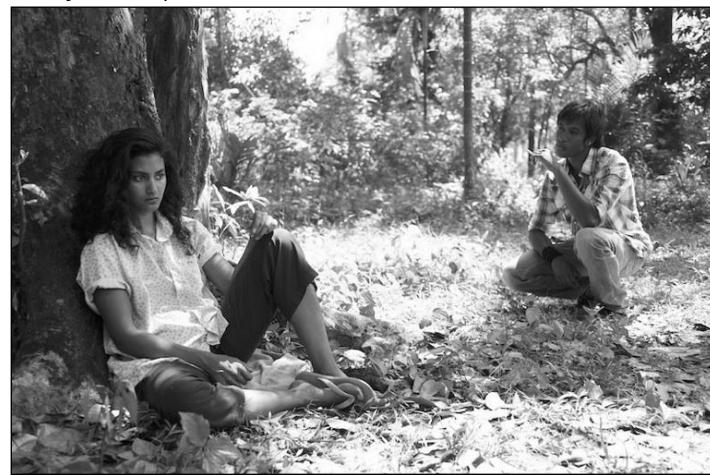
Kam. Ieškantiems kino, gimstancio ties vaidybiniu ir dokumentinio kino riba. Būtent ten dabar ir įvyks ta didieji atradimai.

„Drąsa“ („Wymyk“, rež. Greg Zgliński, Lenkija, 2011)

Apie ką. Vieną iš dviejų brolių, kuris nesutaria nuo vaikystės, nepilnametės nusikaltėliai išmeta iš traukinio. Vyresnysis (Robert Więckiewicz) jaučiasi kaltas, kad neapgynė brolio (Łukasz Simlat) ir ši ištinka koma. Vyresnėlis, kuris visada jautėsi pranašesnis, lemiamą akmirką išsigando. Tragiškas incidentas ir artimųjų pasmerkimasis priveržių suabejoti ne tik savo teisumu, bet ir pirmą kartą pabandyti suprasti vi duje slypinčią baimę.

Kodėl. Lenkų kino kritikas Tadeusz Sobolewski tvirtina, kad nuo Krzysztofo Kieślowskio „Trumpo filmo apie žudymą“ lenkų kine nebuvu tokio gilaus pasisakymo apie blogi. Tragiškas įvykis režisieriui tampa pretekstu perteikti vidi-

„Almajerio kvailystė“

nę Więckiewiczaus meistriškai suvaidinto personažo dramą. Gregas Zgliński studijavo Australijoje ir Šveicarijoje, ten sukūrė pirmuosius filmus, tačiau grįžo į Lenkiją, kur, pasak jo, gyventi įdomiau. Jis ne tik kino režisierius, produseris, bet ir kompozitorius, roko grupių gitaristas.

Kam. Mégstantiems kamerines psychologines dramas apie asmeninę atsakomybę, kurių dramatiški įvykiai įgyja simbolinį, universalų lygmenį. Šių dienų kine ieškantiems iki šiol neįvardytos „smulkiųjų verslininkų“ realybės. Klausiantiems, kaip gyventi su amžinu kaltės jausmu.

„Gilyni prarają“ („Into the Abyss“, rež. Werner Herzog, Kanada, Vokietija, 2012)

Apie ką. 2001-ųjų spalio 24 d. Teksono valstijos Conroe miestelyje vogdamis automobilį Jasonas Burkettas ir Michaelas Perry šalta-kraujiškai nužudė tris žmones. Mašinos pavogti nepavyko, netrukus žudikai buvo pagauti ir nudeisti: Burkettas – kalėti iki gyvos galvos, Perry skirta mirties bausmė. Werneris Herzogas susitiko su aukų šeimomis ir mirties nuosprendžio išvakarėse su 29 metų žudikui Perry. Jis atkūrė policijos užfiksotą nusikaltimą, bet nestojo nei nusikaltelių, nei jų aukų pusėn. Režisierius bando suprasti, kodėl įvyko nusikaltimas.

Kodėl. Dauguma Herzogo filmų kviečia keliauti į tamšą, bet kad atsidūrus mirtininkų kameruje kilo noras juoktis, ko gero, režisierius nesitikėjo. Viename interviu Herzogas sakė: „Faktai nėra tiesa. Ki-ne mane domina tiesa, t.y. tai, kas

Kodėl. Dauguma Herzogo filmų

nepasakyta žodžiais, kas glūdi po įvykių paviršiumi. Jei dokumentiniame filme ieškote tik nuogų faktų, idealas jums bus telefonų knygos informacija – visada patikima ir naudinga. Tiesa – tai žmogaus prigimties ir jo fantazijų, mitų, poezijos, jausmų, grožio, baimių, sapanų atradimas.“

Kam. Mégstantiems apie nusikal timą ir bausmę. Jos nepripažintiems. Svarstantiems, kodėl kyla noras stebeti svetimą mirtį.

„Gėda“ („Shame“, rež. Steve McQueen, D. Britanija, 2011)

Apie ką. Apie stilingame bute Manhatane gyvenantį vienišių Brendoną. Jis primena vyrams skirtų žurnalų teigiamus personažus, kurių kūnas ir siela funkcionuoja puikiai. Apie nuo sekso priklausomą vyra: Brendonas nuolat geidžia moterų, bet nesugeba mylėti. Jo gundymo ir kopiliavimo spektakliai gali vykti visur – metro traukinje, biure, viešbučio kambaryje. Michaelis Fassbenderis preciziškai atskleidžia savo personažo apsēdimą – iškart patenkinti seksualinių troškimų. Jo tobulą gyvenimo ritmą sudrums dvi moterys – juodaodė bendradarbė ir staiga Niujorke apsireiškusi sesuo.

Kodėl. Steve’ui McQueennui Brendonas yra vartotojas, gyvenantis pašaulyje, kur bet koks patenkintas troškimas bematant gimdo naują. Tačiau filmas nėra tik erotomanijos studija, bet ir pasaulio, kuriamo nebeliko gėdos, refleksija. Metro Brendono perskaitytas užrašas „Improving non-stop“ – skamba tarsi vienas iš naujų dešimties idealiai vienišiaus gyvenimui pritaikytų įsakymų. Kartu tai filmas apie šių dienų pasaulio tuštumą.

Kam. Bandantiems suprasti vis labiau dominuojantį šių laikų individų narcisizmą. Besidomintiems šiuolaikiniu menu, nes McQueenas – vienas garsiausiai britų menininkų, o „Gėda“ – jo antras vaidybinių filmas. Tai ir gera pamoka šiuolaikiniams lietuvių menininkams, planuojančiams kurti vaidybinius filmus.

„Naktinis klubas „Crazy Horse“ („Crazy Horse“, rež. Frederick Wiseman, Prancūzija, JAV, 2011)

Apie ką. Apie garsiojo Paryžiaus kabareto užkulisius. Apie tai, kaip režisierius Philippe’as Decouflé’ ir meno vadovas Ali Mahdavi kuria garsius šokių. Juos šoka nuogos šokėjai. Apie kabareto gyvenimą nuo šokio sumanymo iki jo premjeros. Kartu filmas atskleidžia skirtinges šokančių moterų tapatybes bei regioninė laukiančių žiūrovų ir jų kuriančių profesionalų tikslus.

Kodėl. Tai – 39 dokumentinio kino klasiko Fredericko Wisemano (g. 1930) ir trečiasis Paryžiuje jo kurtais filmas (prieš tai filmavo Paryžiaus operos baletą ir „Comédie-Française“). Wisemano metodas – ilgai stebėti kokią nors instituciją ir taip parodyti visuomenės mecha-

nizmus. Šiame filme režisierų domino moterų geismas, erotizmas, juslingumas bei natūralaus ir dirbtinio grožio kontrastas. Vis dėlto svarbiausia jam buvo klausimas: kodėl žiūrovai nori panašaus pobūdžio spektaklių.

Kam. Besidomintiems dokumentiniu kinu, masine kultūra ir jos fantazijomis.

„Paradas“ („Parada“, rež. Srdjan Dragojević, Serbija, Vokietija, Slovėnija, Kroatija, Vengrija, 2011)

Apie ką. Bene pirmas kelių buvusios Jugoslavijos šalių bendros gamybos filmas – komedija apie nacionalistus ir géjus. Vieni filmo herojai rengiasi homoseksualų etynėms – pirmas bandymas jas surengti prieš dešimt metų baigėsi kraujuo praliejimui, kiti (beje, palyginti neseniai tarpusavje kariau serbai ir kroatai) – privačios apsaugos firmos darbuotojai – turės saugoti géjus nuo vietinių uokų ir gražulių, nes policija tai daryti atsisakė. Vienas apsaugininkų negali pamiršti komunistinių dainų, nors ant jo krūtinės ir kabaluojā didelis auksinis kryžius. Filmo personažus daug kas skiria, žiūrovams jie bus vienodai juokin gi ir... simpatiški.

Kodėl. Filmo herojai tarsi sudėti iš stereotipų, jie į vienas kitą dažniausiai kreipiasi keiksmažodžiais, bet režisierius eksperimentas – bent trumpam suplakti labiausiai priešingus ir kompromituojančius simbolius ir paklausti: „Ar tikrai norime vien su kita kariauti?“, pavysko (žinoma, su tam tikromis išlygomis, nes dramaturgija šlubuoja). Šis farsas aktualus ir mums. Juolab kad juokas, ir dar iš savęs, – geriausias vaistas nuo visų tautinių ligų.

Kam. Homofobams, nacionalistams, seksualinių mažumų etynių dalyviams, LR Seimo nariams.

„Pasikalbékime apie Keviną“ („We Need to Talk about Kevin“, rež. Lynne Ramsay, D. Britanija, 2011)

Apie ką. Apie motinystės naštą. Apie motiną, kuri niekad nemylėjo savo sūnaus Kevino. Ji kaltina save, kad berniukas tapo nusikalteliu. Kevinas visą laiką žaidžia su motina žiaurius žaidimus, o šešiolikos žudo mokyklos draugus. Filmas – į kalėjimą sūnaus aplankytį vykstančios motinos sąmonės srautas. Kartu jis kelia klausimus: iš kur atsirado Kevinas agresija, ar sugebės motina ir jo suaugęs sūnus pažvelgti į save iš šalies, atleisti vienas kitam ir pagaliau suarteti, nors Kevinas – psichopatas, nežinantis empatijos. Ar meilės stoka yra nusikaltimas, klausia britų režisierė Lynne Ramsay ir jos bendraautore tapusi aktorė Tilda Swinton.

Kodėl. Ramsay filmas – bandymas sukurti šiuolaikinę tragediją. Režisierė rodo savaip perversišką ryšį – motina kovoja su sūnumi be-

Farso pergalė prieš tikrovę

Krësle prie televizoriaus

Gera, kad šivakar (9 d. 23.35) LNK primins Larry Charleso filma „*Bruno*“ (2009), nes keliais savaiteis, žinoma, ne tik žiniasklaidos pučiamas aukštą FNTT pareigūnų atleidimo skandalas jau igijo farso formą. Sekmadienį, kai pasaulio dëmesys nukrypo į Rusiją (Lenkijos visuomeninio kanalo žinių vedėjas buvo Raudonojoje aikštėje), LTV ir Nemira Pumpnickaitė surengė daugiau nei valandą trukusią „Savaitę“, skirtą Seimo komisijos išvadoms. Ir ko čia nebuvo – pasipūtę politikai, ciniški teisininkai, kickvieni savo žodžiu besigrožintys žurnalistai ir politologai... Suprantu, kad kitokių veikėjų pas mus nėra, bet kai kalbama ilgai ir nieko nepasakoma, pradedi laukti, kad studijoje tuož pasirodys Sachos Barono Coheno personažas.

Bruno turėtų būti artimas ne vienam lietuviui. Jis kilęs iš mažos, bet senos ir garbingos Europos šalių Austrijos ir siekia tapti Holivudo ižymybe. Kaip ir kiekvienas televizijos laidos vedėjas, Bruno laiko savo žvaigždžių pramonė Lietuvoje klesti. Manau, kad šiuo požiūriu ji tikrai nenusileidžia Austrijai. Tačiau austrių vaikinui neužteko Milano ir Paryžiaus madų šou, jis užsigeidė šio to daugiau – tapti pačiu žinomiausiu pasaulyje austriu.

Statistinio lietuvių akimis žiūrint, Bruno turi vieną didelį trūkumą – jis yra gėjus. Taip filme atsiranda antra pagrindinė tema – homofobia. Tiesa, Lietuvoje šiomis dienomis ją maskuoja juokingi plakatai, skeliantys, kad Lietuvą išgelbės tik santuoka. Sachai Baronui Cohenui sujungti viename personaže keliais temas – ne naujiena. Ne naujas ir jo metodas – provokuoti garsenybes ir tam tikrų visuomenės grupių atstovus. Šokiruoti, užklupti žmonės visada reaguoja nuoširdžiai ir atskleidžia tiesą apie visuomenės nuostatas, požiūrius ir vertybės.

ATKELTA IŠ 8 PSL.

veik nuo pat jo gimimo, juos suartina tik neapykanta vienas kitam. „Pasikalbékime apie Keviną“ atskleidžia, kaip galima tapti iškalbėtu jausmų vergu.

Kam. Mégstantiems filmus, nesiulančius vieno atsakymo. Svarstantiems, kas yra pasirinkimo laisvė. Gal Kevino motina visai nenorėjo šeimos, vaikų ir kitokiu „moters pareigų“? Gal jি būtų laiminga likusi viena?

„Tamsaje“ („W ciemności“, rež. Agnieszka Holland, Lenkija, Vokiečija, Kanada, 2011)

Apie ką. Tikrais faktais paremtas pasakojimas apie Holokaustą ir apie tai, kaip paprastas žmogus tampa didvyriu. Apie lenkų Leopoldą Sochą, kuris Antrojo pasaulinio karo metais Lvovo kanalizacijos kanaluose 14 mėnesių slėpė iš geto pabėgusius žydus. Iš pradžių už

Provokacija Baronui Cohenui – būdas atskleisti šiuolaikinės visuomenės degradaciją. Jos saldų rožinį keilią į totalų idiotizmą. Patinka tai ar ne, Baronas Cohenas daro universalius išvadas. Bruno tokis juokingas ir kartu baisus ne todėl, kad kickviename žingsnyje atpažįsti ir lietuviškų televiziją, žiniasklaidos ar stiliaus pramonės fauną bei florą, bet

žinimą, o LTV „Dokumentinio kino vakaras“ (12 d. 21.30) parodys naujausią bandymą kurti nepriklausomybės mitologiją – dokumentinį Giedrės Žickytės filmą „*Kaip mes žaidėme revoliuciją*“ (2011). Režisierė, kuri turi puikų ironijos jausmą, paprašė lietuvių politikos veikėjų ir intelektualų prisiminti „Anties“ reikšmę „Sajūdžiui“ ir visam nepri-

Lautnero šnipų kino parodiją „*Diddžiosios šnipų gaudynės*“ (1964), kur pagrindinius vaidmenis sukūrė tuomet labai populiarūs Lino Ventura ir Bernardas Blier. Mirus vienam svarbiausių pasaulyje ginklų gamintojui, prancūzų agentas gauna užduotį suvilioti jo našlę ir gauti masinio naikinimo ginklų patentus. Pasirodo, apie tai pagalvojo ne tik prancūzai: pilyje išskirė šveicarų, vokiečių ir sovietų agentai. Bet višiška sumaištis prasideda pasirodžiusių amerikiečiams ir į pilį išveržus kinams, kurie kickvieną kambarį prismaigsto mikrofonu.

Dar vieną parodiją – garsiųjų Sergio Leone's spagecių vesterną – LTV parodys rytoj (10 d. 23 val.). Tai – labai produktyvaus japonų režisieriaus Takashi Miike „*Japoniškas vesternas*“ (2007). Jis nukelia į samurajų klaną karų laikus – XII amžių, režisierius prismaigsto į filmą daugybę sinefiliškų laukinių Vakaru nuorodų, tad tokia eklekтика, manau, patiks turbūt tiki atspariausiemis „trash“ kino gerbėjams.

Šeimos istorijų mėgėjams bus proga prisiminti Richardo LaGravenese melodramą „*PS. Myliu tave*“ (LNK, 11 d. 21.15), sekurta pagal iškart labai išpopuliarėjusį airės Cecelios Ahern romaną. Filmo herojai Holė (Hilary Swank) ir Džeris (Gerard Butler) – ideali pora. Vyrui mirus, Holė vis labiau grimzta į depresiją ir tada gauna pirmąjį laišką. Rengdamasis mirčiai, Džeris paraše ne vieną – tai jo instrukcijos, kaip Holė gyventi toliau.

Dar vieną šeimos istoriją pamatyse aktorės Helen Hunt režisuatame filme „*Irji mane surado*“ (TV3, 10 d. 01.10), kurio pagrindas – taip pat popularus Elinor Lipman romanas. Aktorė suvaidino į pagrinėjusio filmo heroje – 39-erių niujorkietę Eipril. Filme ją ištinka daug permanentų – skyrybos su vyru, naujas romanas, kadaise ją įvaikinusios

motinos praradimas ir susitikimas su televizijos pokalbių šou mėgėja, kuri aiškina, kad yra biologinė Eipril motina. Atsidūrusi tarp dviejų motinų ir dviejų vyrių Eipril pagaliau turi galimybę pažvelgti į save iš šalies. Vienu pagrindinių vaidmenų filme sukūrė Colinas Firthas. Jis pamatysime ir Dougo Leflerio istorinėje dramoje „*Paskutinis legionas*“ (TV3, 10 d. 14.50), kurios veiksmas nukels į senovės Romą, 476-uosius mūsų eros metus.

Alison Eastwood 2007 m. filme „*Bégiai ir ryšiai*“ (LNK, 11 d. 23.30) traukinio ir automobilio susidūrimas išprovokuoja traukinio inžinierius ir mirties išvengusio berniuko susitikimą. Tai pirmasis Clinto Eastwoodo dukters filmas, jo titruose – daug pavardžių, matyt režisierės tévo filmuose, tarp jų ir pagrindinius vaidmenis sukūrė aktoriai Marcia Gay Harden bei Kevinas Baconas.

Vieniems terapinės poveikij turi šeimyninės kinas, kitiems – siaubo filmai. Pastariejiems turėtų patikti gerokai primiršto suomio Renny Harlino 2004 m. Holivude sukurti „*Proto medžiotojai*“ (TV3, 11 d. 22.30). Jo heroinai – septyni būsimi FTB agentai psichologai, kuriems liko paskutinis testas. Jie atsiduria vieni saloje, atskirti nuo pasaulio miestelyje, kuris vadinas Nusikaltimų miestas (*Crimetown*). Čia viskas primena Holivudo paviljoną po atviru dangumi, bet tai ne vienintelės postmodernistinės režisieriaus nuorodos. Paaiškėja, kad vienas iš septynių yra žudikas maniakas. Atsidūrė holivudiškuose pelėkautuose filmo heroinai bandys išsiaiškinti, kuris iš jų yra žudikas. Greitai paaiškės, kad žudikas gali būti kiekvienas.

Jūsų –
JONAS ŪBIS

„Irji mane surado“

todėl, kad suprantį, jog visi pasaulio statkevičiai, jogailos ar gražuliai gyvena pagal tas pačias, iki koktumo vienodas taisykles. Sacha Baronas Coenas kuria totalų reginį (vienas rusų rokeris panašius reginius tiksliai pavadino „žemiau kiaušių“, nors jis turėjo omenyje „Euroviziją“), nes ir pats gyvena reginių vienomenėje.

Laukia patriotinis savaigalis, todėl bus proga pamatyti daugiau lietuviškų filmų ir net premjerų. Bet apie jas – kitą kartą. LTV šivakar (9 d. 23.45) primins Raimundo Bannonio „*Vaikus iš „Amerikos“ viešbučio*“ (1990) – „perestroikiška“ fantaziją apie jaunus maištininkus, kovo 11-ąją (LTV, 11 d. 21.15) – Raimundo Vabalo „*Skrydži per Atlantą*“ (1983) – beviltiškais stagnacijos metu iškurtą meilės Lietuvai prisipa-

klausomybės judėjimui. Man labiausiai ištrigo pagrindinio „Anties“ veikėjo transformacija. Logiška jos pabaiga nufilmuota slapta kamera prabangiam kovų už laisvę veterano name palieka neįsildomą ir simbolišką išpūdį.

Po minėjimų, oficialių kalbų, vėliavų pakėlimo, mišių ir eitynių savitgalio geriausias priešnuodus bus Otaro Joselianio „*Sodai rudenį*“ (LTV2, 14 d. 22.05). Pasakojimas apie ministrą, kuris tampa valkatai ir tik tada pajunta tikrą gyvenimo skoni, rodomas jau ne pirmą kartą, todėl ir aš filmą rekomendavau ne vien ir ne du kartus, bet bus proga vėl išsitikinti, kad šis Joselianio himnas laisvei ir politikų gyvenimo satyra nesensta.

LTV2 šivakar (9 d. 21 val.) taip pat siūlo prancūzų filmą – Georges'o

„Drąsa“

savo pagalbą jis émė pinigus. Vėliau padėjo žydams, nes jis émė jaudinti tragiskas šiu žmonių likimas. Socha rizikavo savo ir šeimos gyvybe.

Kodėl. Kaip ir kiti geriausi filmai apie Holokaustą, „*Tamsaje*“ veda į finalinę gérion pergalės akimirką. Tačiau Holland nekūrė tradicinio filmo apie gérion triumfą. Ji priver-

čia žiūrovus suvokti tų laikų realybę, kurioje dominuoja neapykanta, išlikimo instinktas, mirties baimė ir prisitaikymas. Režisierė rodo, kaip žmoguje pabunda sąžinė. Sochą suvaidinęs Robertas Więckiewiczius sukūrė išsimintiną vaidmenį, operatorė Joanna Dylewska meistriskai parodė gyvenimą aklinoje tamsoje.

Nuo garsiuju „Šindlerio sarašo“ ir „Pianisto“ filmas skiriasi tuo, kad rodo paprastą žmogų, gal net nesuvokiantį savo poelgio išskirtinumo.

Kam. Vis dar tikintiems kino sukrėtimais.

„*Tegyvuoya antipodai!*“ („Vivan las Antipodas!“, rež. Viktoras Kosakovskis, Vokietija, Argentina, Nyderlandai, Čilé, 2011)

Apie ką. Kartą Viktoras Kosakovskis atsižūrė Argentinoje ir žiūrėdamas į ant tilto stovintį žvejų pagalvojo, kas būtų, jei jo meškerės valas nutįstų kiaurai Žemės rutulio?

Kodėl. Viktoras Kosakovskis – vienas originaliausių šių dienų dokumentinio kino kūrėjų. Kai paaiškėjo, kad valas išlištų Šanchajuje, jam gimbé idėja sukurti filmą apie žmones, gyvenančius priešingose Žemės rutulio dalyse, vienas kitam „ant galvų“. Kadangi net pačias netikimiausias Kosakovskio idėjas (pavyzdžiu, sukurti filmą apie žmones, kurie tą pačią dieną kartu su

režisieriumi gimi Leningrade, ar tik iš to, ką pro vieną jo buto langą per metus „pamatė“ kino kamera) viada lydi sėkmę, vertikalias linijas tarp Argentinos ir Kinijos, Naujosios Zelandijos ir Ispanijos, Sibiro ir Čilės, Havajų ir Botsvanos filme susiejo netikėti režisieriaus susitikimai su šių vietovių gyventojais. Iš gana ekscentriškos konceptijos gimbé filmas apie tai, kad net labiausiai viena nuo kitos nutolusių pasaulio vietovių gyventojus ir kraštovaizdžių sieja gilūs ryšiai.

Kam. Ankstesnių Kosakovskio filmų „Belovai“, „Tiše!“ gerbėjams, megstantiems tikrą dokumentinį kiną, kuris verčia mąstyti, o ne vartoti. Juolab kad Kosakovskio filmų žiūrovai pajunta tą patį jausmą, apie kurį režisierius kalbėjo vienam interviu: „Aš žiūriu pro kamerą, kažką matau ir pasijuntu laimingas. Gal laimingiausias žmogus pasaulyje.“

PARENGĖ Ž. P.

Parodos	Šiuolaikinio meno centras	Galerija „Kristina Norvilaitė ir Edita Suchockytė“	„7md“ rekomenduoja
VILNIUS			
Nacionalinė dailės galerija	<i>Vokiečių g. 2</i> iki 18 d. – Antano Gerliko filmas „Pasi-vaiščiojimas“ Alex Cecchetti paroda „Baimėj ir nuostaboj“ Rossella Biscotti paroda „Pirma antraštine dalis. Bendrijos uždaviniai“ iki 10 d. – paroda „Pokyčių karta. Šiuolaikinis Indijos menas“	<i>Užupio g. 1</i> Grafiukų Kristinos Norvilaitės ir Editos Suchockytės paroda	Dailė
Vilniaus paveikslų galerija	<i>Didžioji g. 4</i> Chodkevičių rūmų klasicinių interjerai Lietuvos dailė XVI–XIX a. „Fecit ad vivum. Dailininkų portretai XVI–XVIII amžių Vakarų Europos graviūrose“ Tarptautinė paroda „Kryžiai yra dorybės ženklas, o Strėlė – pergalės... Sapiegos – valstybininkai, meno mecenatai ir kolekcininkai“	<i>Vilniaus vaikų ir jaunimo meno galerija</i> <i>Vilniaus g. 39/6</i> Žemaitijos vaikų ir jaunimo darbų paroda „Žvilgsnis į Žemaitiją“	100 proc. moterų menininkų paroda „Postidėja“ atidaryta kovo 8 d. VDA „Titanike“ ne apie gvazdikus ir ne apie pašalusias tulpes, o apie drąsias idėjas ir lemtingas susitikimo vietas, apie norą būti matomoms ir tikėjimą, kad istorija yra rašoma, o ne pati rašosi. Itkinančios ironijos, intelektuali ir drąsi paroda veikia iki kovo 31 d. „Titanikas“ (Maironio g. 3, Vilnius) dirba antradienį–šeštadienį 12–18 val.
Radvilių rūmai	<i>Vilniaus g. 22</i> Paroda „Sankt Peterburgo imperatoriškasis porcelianas“ Danų tapybos, skulptūros, keramikos, plakato, fotografijos ir dizaino paroda „Kristianija mene“	<i>Galerija „Kairė–dešinė“</i> <i>Latako g. 3</i> iki 10 d. – Milienos Liutkutės ir Agnės Kananaitienės kūrybos paroda „Treniruotė“ Marijos Teresės Rožanskaitės piešinių paroda nuo 13 d. – Laisvydė Šalčiūtės paroda „Orlando. Biografija“	Irgi tik moterys menininkės, bet siejamos tekstilės studijų ir migracijos faktoriaus pasirodo VDA „Artifex“ galérijoje „Sugržimų“ parodoje. Tai tarsi pasižvalgymas už savo kiemo tvorus. Paroda veikia iki kovo 17 d. Galerija „Artifex“ (Gaono g. 1, Vilnius) dirba antradienį–penktadienį 12–18 val., šeštadienį 12–17 val.
Taikmosios dailės muziejus	<i>Arsenalio g. 3 A</i> Paroda „Nuo mūni iki maksi. Septintojo dešimtmecio mada“ (iš Aleksandro Vasiljevo Paryžiaus kolekcijos) „Du mados šimtmeciai“ iš Aleksandro Vasiljevo kolekcijos „Valdovų rūmų lobynas: Lietuvos ir Europos paveldo kloida“	<i>Galerija „Vartai“</i> <i>Vilniaus g. 39</i> iki 17 d. – Antano Sutkaus, Romualdo Rakauskio ir Frederico Chaubino paroda „Sovietinės architektūros fotografijų albumai“ iki 15 d. – Stasės Jakunkaitės tapyba „Arkos“ galerija	Jei norėtumėte išsigerti puikių, garsių menininkų kūrinių ir taip palaikyti svarbias idėjas, kovo 9 d. 16.30 dalyvaukite aukcione ir diskusijoje lyčių demokratijos klausimais. Renginys vyks Marijos ir Jurgio Šlapelių muziejuje (Pilies g. 40, Vilnius). Aukcioną rengia Vilniaus moterų namų Križių centras.
Lietuvos nacionalinis muziejus	<i>Naujasis arsenolas</i>	<i>Galerija „Vartų“</i> <i>Aušros Vartų g. 7</i> Apžvalginė paroda „Piešinys 2012“ iki 15 d. – paroda „Vilnius – vartai į Žemaitiją“	Kinas
Kazio Varnelio namai-muziejus	<i>Didžioji g. 26</i> K. Varnelio kūrybos ir kolekcijos ekspozicija iki 15 d. – Bruno Munari knygų paroda Lankymas antradienį–šeštadienį iš anksto susitarus tel. 279 16 44	<i>„Prospekt“ fotografijos galerija</i> <i>Gedimino pr. 43</i> Romualdo Požerskio fotografijų paroda „Lietuvos senamiesčiai (1974–1985)“	Kovo 15 d. atsidaro „Kino pavasaris“. Atidarymo filmas – Romanas Polanskis , „Kivirčas“ (pagal Yasminos Reza pjesę) – rodo dvi Niujorko poras. Regis, Alanas (Christoph Waltz) ir Nensė (Kate Winslet) bei Maiklas (John C.Reilly) ir Penelopė (Jodie Foster) turi daug bendra: puikias manieras, aukštus gyvenimo standartus ir puikius vaikus. Jie laiko save visuomenės elitu. Bet Polanskuiu įdomu, kas slypi po išorinių spindesių. Porų susitikimas vienos iš jų bute po to, kai mokykloje susipečia jų vaikai, filme virsta tikru mūšiu. Režisierius, regis, neslepija, kad „Kivirčas“ atspindi jo požiūri į Amerikos vertibes.
Bažnytinio paveldo muziejus	<i>Šv. Mykolo g. 9</i> Bažnytinio paveldo muziejus ekspozicija Paroda „Vilniaus sakralinės aukšakalystė“	<i>Šv. Jono gatvės galerija</i> <i>Šv. Jono g. 11</i> iki 15 d. – paroda „Vilnius – vartai į Žemaitiją“	<i>„Eksprezija / Istorija / Idilė“</i> Evelyn Gerbaud ir Patricko Devreux grafikos paroda „Popieriaus kelionė“ (litografijos, estampai ir piešiniai tuštu)
VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJOS GALERIJOS	<i>Galerija „Akademija“</i> <i>Pilies g. 44/2</i> iki 10 d. – Mykolo Saukos ir Tauro Kensmino paroda „Skulptūra“ nuo 12 d. – Broniaus Gražio tapybos paroda „Vaizdai“	<i>Lietuvos dailininkų sajungos parodų salė</i> <i>Vokiečių g. 4/2</i> Raimondos Bateikaitės kūrybos paroda	Šiaulių universiteto dailės galerija <i>Vilniaus g. 141</i> Petro Rakštiko paroda „Piešiniai, grafika ir ...“ Fotoparoda „Vaidai“
Parodų salės „Titanikas“	<i>Maironio g. 3</i> Paroda „Postidėja“ (Jurga Barilaitė, Ina Budrytė, Cooltūristė, Eglė Gineitytė, Orūnė Morkūnaitė, Paulina Eglė Pukytė, Eglė Ridikitė, Laisvydė Šalčiūtė, Beatričė Vana-gaitė, Marta Vosylūtė, Laura Zala)	<i>Galerija „Meno niša“</i> <i>J. Basanavičiaus g. 1/13</i> iki 12 d. – Viačeslavu Karmalito paroda „Tapyba Riešėje II“	Valstybinis jaunimo teatras 9 d. 18 val. – M. Frayn „TRIUKŠMAS UŽ KULISU“ Rež. – P.E. Landi
Tekstilės galerija „Artifex“	<i>Gaono g. 1</i> Antroji „Sugržimų“ ciklo paroda	<i>LDS Pamėnkalnio galerija</i> <i>Pamėnkalnio g. 1/13</i> Sigitos Maslauskaitės paroda „Atvaizdai“	10 d. 12 val. – V.V. Landsbergio „ANGELŲ PASAKOS“ Rež. – V.V. Landsbergis (Salė 99)
„ARgenTum“ galerija	<i>Latako g. 2</i> iki 11 d. – Aistės Kisarauskaitės projektas „Kieno miške kankorėžiai?“	<i>Marijos ir Jurgio Šlapelių muziejus</i> <i>Pilies g. 40</i> Kazio Venclovo „Cepelinas“ Svetlanos Ovinovos tapyba ir grafika	10 d. 18 val. – A. Čechovo „TRYS SESERYS“ Rež. – R. Tuminas
Teatro, muzikos ir kino muziejus	<i>Vilniaus g. 41</i> Paroda „Gerardas Bagdonavičius. Gyvenimas – tarsi teatras...“	<i>Teatro, muzikos ir kino muziejus</i> <i>Vilniaus g. 2</i> Paroda „Spalvos ir šokio paviliota“	Spektakliai
Galerija AV17	<i>Aušros Vartų g. 17</i> Laimos ir Rimanto Milkintų paroda „2“	<i>Galerija „Aukso pjūvis“</i> <i>K. Donelaičio g. 62 / V. Putvinckio g. 53</i> Andriaus Janulaičio keramikos darbų paroda	VILNIUS
Savicko paveikslų galerija	<i>Trakų g. 7</i> iki 18 d. – Simono Skrabulio tapybos paroda „Spalvų efuzija“	<i>Galerija „Meno parkas“</i> <i>Rotušės a. 27</i> Rolando Karaliaus personalinė paroda „Tylos zona“	Nacionalinis operos ir baleto teatras
Prancūzų institutas Lietuvoje	<i>Didžioji g. 1</i> Vaclovo Šiugždinio 100-mečiui skirta paroda	<i>Keramikos muziejus</i> <i>Rotušės a. 15</i> Baltijos šalių Šiuolaikinės keramikos paroda „Pavasaris“	9 d. 18.30 – P. Čaikovskio „MIEGANČIOJI GRAŽŪOLĖ“ Dir. – R. Šervenikas
Justino Vienožinskio dailės mokykla	<i>Konarskio g. 37</i> Marijos Teresės Rožanskaitės (1933–2007) mokinų darbų paroda	<i>Adelės ir Pauliaus Galaunių namai</i> <i>Vydiūno al. 2</i> Tekstilininkės Ramintos Baltrušytės kūrinių paroda „Įšbalinti“	10 d. 18.30 – G. Donizetti „MEILĖS ELIKSYRAS“ Dir. – M. Pitrénas
Senamiesčio menininkų galerija	<i>Totorių g. 22–4</i> Algirdo Jako, Eriko Perlikovskio paroda „Forma“	<i>Kauno fotografijos galerija</i> <i>Rotušės a. 1 / Vilniaus g. 2</i> Baltijos menininkų paroda „Vietos karta: atvaizdas, atmintis ir fikcija Baltijos šalyse“	14 d. 18.30 – P. Čaikovskio „GULBIŲ ŽERAS“ Dir. – R. Šervenikas
„Užupio“ galerija	<i>Užupio g. 3</i> nuo 15 d. – juvelyrikos paroda „Karaliai“	<i>Galerija „Aukso pjūvis“</i> <i>K. Donelaičio g. 62 / V. Putvinckio g. 53</i> Andriaus Janulaičio keramikos darbų paroda	15 d. 18.30 – G. Verdi „RIGOLETAS“ Dir. – M. Staškus
A. ir A. Tamošaičių galerija „Židinys“	<i>Dominikonų g. 15</i> Dailininkų Tamošaičių kūryba XIX–XX a. pirmos pusės liaudies meno rinkiniai	<i>Domšės dailės muziejaus Prano Domšėsio galerija</i> <i>Liepų g. 33</i> Česlovo Janušo (1907–1993) paroda „Prie Baltijos ir prie Atlanto“	16 d. 18.30 – L. Delibes „KOPELIJA“ Dir. – A. Šulčys
„Menų spaustuvė“		<i>Klaipėda</i> <i>KKC parodų rūmai</i> <i>Aukštoji g. 1 / Didžioji Vandens g. 2</i> Paroda „Estetika vs informacija“	Nacionalinis dramos teatras
„ARgenTum“ galerija	<i>Latako g. 2</i> iki 11 d. – Aistės Kisarauskaitės projektas „Kieno miške kankorėžiai?“	<i>Lietuvos dailės muziejaus Prano Domšėsio galerija</i> <i>Liepų g. 33</i> Česlovo Janušo (1907–1993) paroda „Prie Baltijos ir prie Atlanto“	Didžioji salė
A. ir A. Tamošaičių galerija „Židinys“	<i>Dominikonų g. 15</i> Dailininkų Tamošaičių kūryba XIX–XX a. pirmos pusės liaudies meno rinkiniai	<i>Prancūzų institutas Lietuvoje</i> <i>Didžioji g. 1</i> Vaclovo Šiugždinio 100-mečiui skirta paroda	10 d. 18.30 – H. Ibseno „VISUOMENĖS PRIEŠAS“ Rež. – J. Vaitkus
„Menų spaustuvė“		<i>Justino Vienožinskio dailės mokykla</i> <i>Konarskio g. 37</i> Marijos Teresės Rožanskaitės (1933–2007) mokinų darbų paroda	13 d. 19 val. – „MOTERŲ DAINOS“ (pagal M. Dietrich dainas). Choreogr. – A. Cholina (A)CH teatras
„Užupio“ galerija	<i>Totorių g. 3</i> nuo 15 d. – juvelyrikos paroda „Karaliai“	<i>Savicko paveikslų galerija</i> <i>Trakų g. 7</i> iki 18 d. – Simono Skrabulio tapybos paroda „Spalvų efuzija“	15 d. 18.30 – F. Dostoevskio „STEPANČIKOVO DVARAS“ Rež. – J. Vaitkus
„ARgenTum“ galerija	<i>Latako g. 2</i> iki 11 d. – Aistės Kisarauskaitės projektas „Kieno miške kankorėžiai?“	<i>Prancūzų institutas Lietuvoje</i> <i>Didžioji g. 1</i> Vaclovo Šiugždinio 100-mečiui skirta paroda	Mažoji salė
A. ir A. Tamošaičių galerija „Židinys“	<i>Dominikonų g. 15</i> Dailininkų Tamošaičių kūryba XIX–XX a. pirmos pusės liaudies meno rinkiniai	<i>Justino Vienožinskio dailės mokykla</i> <i>Konarskio g. 37</i> Marijos Teresės Rožanskaitės (1933–2007) mokinų darbų paroda	16, 17 d. 19 val. – PREMJERA! M. Mayenburgo „AKMUO“. Rež. – A. Jankevičius
„Menų spaustuvė“		<i>Senamiesčio menininkų galerija</i> <i>Totorių g. 22–4</i> Paroda „Estetika vs informacija“	Studija
„Užupio“ galerija	<i>Užupio g. 3</i> nuo 15 d. – juvelyrikos paroda „Karaliai“	<i>Senamiesčio menininkų galerija</i> <i>Totorių g. 22–4</i> Paroda „Estetika vs informacija“	9 d. 19 val. – „POETĖ“ (monospektaklis S. Néries poezijos ir dienoraščių motyvais). Rež. – R. Garuolytė
„Menų spaustuvė“		<i>Senamiesčio menininkų galerija</i> <i>Totorių g. 22–4</i> nuo 9 d. – Gýčio Skudžinsko paroda „Tyla“	10 d. 16 val. – „MURKŠLINAS IR TURKŠLINAS“ (pagal U. Starko apysaką). Rež. – E. Jaras
„Užupio“ galerija	<i>Užupio g. 3</i> nuo 15 d. – juvelyrikos paroda „Karaliai“	<i>Senamiesčio menininkų galerija</i> <i>Totorių g. 22–4</i> Tado Šarūno paroda „Tai tik juodas lagaminas“	Fojė
„Menų spaustuvė“		<i>Senamiesčio menininkų galerija</i> <i>Totorių g. 22–4</i> Jurgos Juodytės paroda „Moteriškos relikvijos“	9, 16 d. 19 val. – J. Jokelos „FUNDAMENTALISTAI“. Rež. – J. Vaitkus
„Menų spaustuvė“		<i>ŠIAULIAI</i> <i>Dailės galerija</i> <i>Vilniaus g. 245</i> iki 17 d. – Sauliaus Kruopio tapybos paroda	Vilniaus mažasis teatras
„Menų spaustuvė“		<i>ŠIAULIAI</i> <i>Dailės galerija</i> <i>Vilniaus g. 245</i> iki 17 d. – Sauliaus Kruopio tapybos paroda	9 d. 19 val. Juodojos salėje – „SALAMANDROS SAPNAS (PAVEIKSLAS)“. Aut. – L. Juodkaitė, V. Masalskis
„Menų spaustuvė“		<i>„Užupio“ galerija</i> <i>Vilniaus g. 245</i> iki 17 d. – Sauliaus Kruopio tapybos paroda	10 d. 12 val. Kišeninėje salėje – „SENELEŠ PASAKA“. Rež. – A. Giniotis (teatro laboratorija „Atviras ratas“)
„Menų spaustuvė“			10 d. 19 val. Juodojos salėje – M. Crimpo

„PASIKÉSINIMAI“. Rež. – C. Graužinis (teatras „cezario grupė“)	<i>Lietuvos rusų dramos teatro spektakliai</i> 15 d. 18 val. – V. Mucharjamovo „AČIŪ, MARGOI!“	mokiniai. Dalyvauja S. Radišauskaitė (sopranas) ir A. Šochas (smuikas)
10 d. 19 val. <i>Kišeninėje salėje</i> – „ATVIRAS RATAS“. Rež. – A. Giniotis (teatras „Atviras ratas“)	16 d. 18 val. – N. Simono „PASKUTINYSIS AISTRINGAS MEILUŽIS“	11 d. 14 val. <i>Vilnius arkikatedroje bazilikos</i> – Lietuvos žemės ūkio ministerijos mišrus choras „Dobilas“ (meno vad. ir dir. – G. Vaišnoraitė, A. Liutkutė (sopranas), G. Kvilkys (vargonai))
12 d. 12 val. <i>Kišeninėje salėje</i> – Pasakų pirmadienai mažyliams. Šešėlius pasakos. Pasakas sekā S. Degutytė („Stalo teatras“)	Klaipėdos lėlių teatras	„Piano.it“ koncertų salė
15 d. 19 val. <i>Juodojoje salėje</i> – D. Čepauskaitės „DIENA IR NAKTIS“. Rež. – S. Rubinovas (Kauno kamerinius teatras)	9 d. 18 val. – „JUOBA“. Rež. – G. Radvilavičiūtė 10 d. 12 val. – „VIŠTYTĖ IR GAIDELIS“. Rež. – G. Radvilavičiūtė	14 d. 19 val. – J. Nandayapa (marimba, Meksika), S. Auglys-Stanėvičius (marimba), Būgnų ir perkusijos festivalio orkestras. Dir. – A. Šimelis
16 d. 19 val. <i>Juodojoje salėje</i> – PREMJERA! „MARKO“ (pagal A. Melkūnaitės pjesę). Rež. – G. Ivanauskas (G. Ivanausko teatras)	11 d. 12 val. – „SURASKIM PASAKĄ“. Rež. – L. Beržinienė	ŠIAULIAI
KAUNAS		Šiaulių dramos teatras
Kauno dramos teatras	9 d. 18 val. – C. Goldoni „VIĘŠBUČIO ŠEIMININKĘ“. Rež. – R. Steponavičiūtė	9 d. 18 val. – C. Goldoni „VIĘŠBUČIO ŠEIMININKĘ“. Rež. – R. Steponavičiūtė
9 d. 18 val. <i>Ilgojoje salėje</i> – J.-L. Lagarce'o „TOLIMA ŠALIS“. Rež. – G. Varnas	10 d. 18 val. – T. Williamso „IGUANOS NAKTIS“. Rež. – G. Padegimas	10 d. 11 d. 16 val. <i>Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje</i> – karilioneriaus J. Vilnonio varpu muzikos koncertai
9 d. 18 val. <i>Penktajoje salėje</i> – D. Danis „AKMENŲ PELENAI“. Rež. – A. Jankevičius	16 d. 18 val. – R. Toma „AŠTUONIOS MYLINČIOS MOTERYS“. Rež. – N. Mirončikaitė	11 d. 17 val. – literaturinė muzikinė programa „Yra tiktais Tėvynčia“, pagal Just. Marcinkevičiaus dramas, poemų fragmentus, eilėraščius, dainas Poeto teksta. Dalyvauja aktorius P. Venslovas, solistė G. Juknevičiūtė-Beinarienė ir kt.
10, 18 d. 12 val. <i>Mažojoje scenoje</i> – A. Sunklodaitės „KIŠKIS PABEGLIS“ (pagal L. Jakimavičiaus knygelį „Lapė ir kaliošai“). Rež. – A. Sunklodaitė	PANEVĖŽYS	Vaka rai
10 d. 18 val. <i>Penktajoje salėje</i> – „MODERATORIAI“. Rež. – A. Kurienuis	J. Miltinio dramos teatras	VILNIUS
13 d. 18 val. <i>Penktajoje salėje</i> – A. Morgan „MAŽUTIS DINAMITAS“. Rež. – G. Varnas	10 d. 18 val. – „AUKSINĖ ŠVENTYKLÀ“. Rež. – K. Marčiulynas-Bo-Haeng ir E. Miklionytė (teatras „Jaja“)	Rašytojų klubas
14 d. 18 val. <i>Rūtos salėje</i> – S. Oksanen „APSIVALYMAS“. Rež. – J. Jurašas	12 d. 18 val. – S. Petronaičio kino retrospekyva	9 d. 12 val. <i>Šilutės r. Vainuto bibliotekoje ir 16 val. Šilutės r. savivaldybės F. Bajoraičio viešojoje bibliotekoje</i> – V. Sventicko knygos „Apie Justiną Marcinkevičių“ pristatas. Renginiai iš ciklo „Kūrybos atodangos“. Dalyvauja V. Sventickas, P. Venslovas, M. Nastaravičius
14 d. 19 val. <i>Tavernos salėje</i> – T. Guerra „KETVIRTOJI KEDÉ“. Rež. – R. Atkočiūnas	13 d. 11 val. – Just. Marcinkevičiaus „GRYBŲ KARAS“. Rež. – V. Masalskis (Nacionalinis dramos teatras)	12 d. 17.30 – poezijos vakaras „Pradėsim nuo skruzdės“. Vakare pristatyta poeto, vertėjo G. Jefremovo lietuvių poezijos vertimų knyga „В начале — муравей“. Dalyvauja poetas, vertėjas G. Jefremovas, poetai A. Baltakis, V. Bražiūnas, A. Bučys, D. Čepauskaitė, V. Jasukaitytė, A.A. Jonynas, A. Marčėnas, M. Martinaitis, D. Petrošius ir kt.
15 d. 18 val. <i>Rūtos salėje</i> – PREMJERA! B. Frielo „STEBUKLINGASIS TENESIS“. Rež. – G. Padegimas	13 d. 18 val. <i>Kėdainių kultūros centre</i> – J. Tatte „SANKIRTA SU PAGRINDINIUI KELIU“. Rež. – A. Vidžiūnas	14 d. 17.30 – E. Ališankos esė knygos „Gatvė tarp dviejų bažnyčių“ pristatas. Dalyvauja knygų autorius E. Ališanka, rašytojai A. Jakučiūnas, L. Jonušas, D. Kalinauskaitė, A. Marčėnas, poetas, bardas D. Razauskas, leidyklos „Tyto alba“ vadovė L. Varanavicienė
16 d. 18 val. <i>Rūtos salėje</i> – Y. Mishimos „MARKIZĖ DE SAD“. Rež. – A. Areima	Koncertai	Vilnius
16 d. 19 val. <i>Tavernos salėje</i> – I. Hagerup „STIKLINĖ ARBATOS SU CITRINA“. Rež. – D. Juronytė	Lietuvos nacionalinė filharmonija	Rašytojų klubas
Kauno muzikinis teatras	10 d. 19 val. <i>Vilniuje, Filharmonijos Didžiojoje salėje</i> , – Lietuvos kamerinius orkestrus. Dir. – R. Šervenikas. Solistė K. Blaumanė (violončelė). Dalyvauja I. Kramarevas (trimitas). Programoje J. Haydno, O. Narbutaitės, J. Tavernerio kūriniai	9 d. 12 val. <i>Šilutės r. Vainuto bibliotekoje ir 16 val. Šilutės r. savivaldybės F. Bajoraičio viešojoje bibliotekoje</i> – V. Sventicko knygos „Apie Justiną Marcinkevičių“ pristatas. Renginiai iš ciklo „Kūrybos atodangos“. Dalyvauja V. Sventickas, P. Venslovas, M. Nastaravičius
9 d. 18 val. – F. Leháro „LINKSMOJI NAŠLĖ“. Dir. – J. Geniušas	11 d. 14 val. <i>Panėvėžio bendruomenių rūmuose</i> – Lietuvos kamerinius orkestrus. Dir. – R. Šervenikas. Solistė A. Krikščiūnaitė (sopranas). Dalyvauja muzikologė Z. Kelmickaitė. Programoje J. Naujailio, B. Dvariono, E. Griego, L. Boccherini, I. Albénizo, G. Bizet, B. Kutavičiaus kūriniai	12 d. 17.30 – poezijos vakaras „Pradėsim nuo skruzdės“. Vakare pristatyta poeto, vertėjo G. Jefremovo lietuvių poezijos vertimų knyga „В начале — муравей“. Dalyvauja poetas, vertėjas G. Jefremovas, poetai A. Baltakis, V. Bražiūnas, A. Bučys, D. Čepauskaitė, V. Jasukaitytė, A.A. Jonynas, A. Marčėnas, M. Martinaitis, D. Petrošius ir kt.
11 d. 18 val. – E. Johno, T. Rice'o „AIDA“. Dir. – J. Janulevičius	11 d. 14 val. <i>Panėvėžio bendruomenių rūmuose</i> – Lietuvos kamerinius orkestrus. Dir. – R. Šervenikas. Solistė A. Krikščiūnaitė (sopranas). Dalyvauja muzikologė Z. Kelmickaitė. Programoje J. Naujailio, B. Dvariono, E. Griego, L. Boccherini, I. Albénizo, G. Bizet, B. Kutavičiaus kūriniai	14 d. 17.30 – E. Ališankos esė knygos „Gatvė tarp dviejų bažnyčių“ pristatas. Dalyvauja knygų autorius E. Ališanka, rašytojai A. Jakučiūnas, L. Jonušas, D. Kalinauskaitė, A. Marčėnas, poetas, bardas D. Razauskas, leidyklos „Tyto alba“ vadovė L. Varanavicienė
16 d. 18 val. – Ch. Gounod „ROMEO IR DŽULJETA“. Dir. – J. Geniušas	Kauno mažasis teatras	Vilnius mokytojų namai
13 d. 19 val. – V. Balsio „ŽMOGUS MEDYJE“. Rež. – V. Balsys	13 d. 19 val. <i>Šiaulių „Aušros“ muziejaus Ch. Frenkelio viloje</i> – Valstybinis Vilniaus kvartetas, L. Mikalauskas (bosas). Programoje 2012 m. P. Bugailiškio premijos teikimas, lietuvių kompozitorių muzikos koncertas	9 d. 17 val. <i>Svetainėje</i> – vakaras „Ginkime kalbą, žemę, jos būdą“, skirtas Maironio 150-osioms gimimo metinėms
16 d. 19 val. – PREMJERA! M. Fratti „SESUO“. Rež. – A. Žukauskas	Kauno kameriniis teatras	11 d. 15 val. <i>Svetainėje</i> – Vilnius kupiškėnai prisimena Kupiškio krašto žmones: U. Babickaitė-Graiciūnienė
Kauno kameriniis teatras	9 d. 18 val. – A. Volodino „PENKI VAKARAI“. Rež. – A. Pociūnas	12 d. 18 val. <i>Svetainėje</i> – vakaras iš ciklo „Pažinkime Vilnių“. Tema: „Žvėryno kultūros paveldas“. Švečiuose Vilnius Žvėryno bendruomenės narys, kino operatorius V. Domasevičius
10 d. 18 val. – M. Walczako „PIRMASIS KARTAS“. Rež. – S. Rubinovas	10 d. 18 val. – LMTA Mišrus choras (vad. – D. Puišys, G. Venislovas). Koncertmeisterės V. Blotnienė, N. Gedzevičienė. Dalyvauja G. Žukauskas (skrabalai). Diriguoją LMTA Choro dirigavimo katedros studentės: G. Karklelytė (LV. Lopo kl.), R. Kavaraitė (T. Šumsko kl.), A. Markevičiūtė (P. Gylio kl.), A. Raukytė (P. Gylio kl.), I. Vagnoriūtė (D. Pušio kl.)	12 d. 18 val. <i>215 auditorijoje</i> – lektoriaus A. Žarskaus paskaita „Vestuves ir rūty vainiko simbolika“
11 d. 12 val. – D. Čepauskaitės „LAPĖ IR VIŠTA“	9 d. 18 val. – fortepijoninis kvintetas „Efvioli“: P. Rudokas (fortepijonas), R. Grakauskaitė (I smuikas), J. Plauškaitė (II smuikas), K. Rudokas (altais), R. Vaitkevičius (violončelė), prof. A. Vasiliauskas kamerinio ansamblis klasė	13 d. 18 val. <i>Svetainėje</i> – vakaras „Pasidainavimai su Veronika“. Kompaktinės plokšteliės „Dieveniškių krašto dainos“ pristatas
16 d. 18 val. – L.S.Cunningham „MERGVAKARIS“. Rež. – S. Rubinovas	9 d. 18 val. – fortepijoninis kvintetas „Efvioli“: P. Rudokas (fortepijonas), R. Grakauskaitė (I smuikas), J. Plauškaitė (II smuikas), K. Rudokas (altais), R. Vaitkevičius (violončelė), prof. A. Vasiliauskas kamerinio ansamblis klasė	14 d. 17 val. <i>Svetainėje</i> – dainininko A. Čekauskas, koncertmeisteris P. Jaraminas, Vilnius B. Dvariono muzikos mokyklos ansamblis, A. Kiveris, muzikologė R. Aleknaitė-Bieliauskienė, styginių kvartetas „Credo“ (vad. – R. Vitkauskas)
Kauno valstybinis lėlių teatras	12 d. 18 val. – „PASAKŲ KARALIAUS“ (H.K. Anderseno pasakų atsiradimo paslaptys). Rež. – O. Žiugžda	15 d. 18 val. <i>Svetainėje</i> – vakaras „Pažinkime Vilnių“. Tema: „Žvėryno kultūros paveldas“. Švečiuose Vilnius Žvėryno bendruomenės narys, kino operatorius V. Domasevičius
10 d. 17 val. – PREMJERA! „SUDEGINTI NEGALIMA PASIGAILIĘTI. JOANOS ARKIETĖS MANIFESTAS“ (G.B. Shaw pjesės „Šventoji Joana“ ir G. Verdi operos „Žana d'Ark“ motyvais). Dalyvauja E. Tulevičiūtė (aktorė), N. Katiliénė (solistė), E. Perkumaitė (pianistė), V. Šiugždinienė (violončelininkė), L. Šulskutė (flitininkė)	12 d. 18 val. – fortepijoninis kvintetas „Efvioli“: P. Rudokas (fortepijonas), R. Grakauskaitė (I smuikas), J. Plauškaitė (II smuikas), K. Rudokas (altais), R. Vaitkevičius (violončelė), prof. A. Vasiliauskas kamerinio ansamblis klasė	16 d. 18 val. <i>Svetainėje</i> – dainininko A. Čekauskas, koncertmeisteris P. Jaraminas, Vilnius B. Dvariono muzikos mokyklos ansamblis, A. Kiveris, muzikologė R. Aleknaitė-Bieliauskienė, styginių kvartetas „Credo“ (vad. – R. Vitkauskas)
11 d. 12 val. – „ZUIKIO KAPRIZAI“. Rež. – A. Stankevičius	12 d. 18 val. – koncertas „Šokių smuiko repertuarė“. Dalyvauja U. Jagėlaitės smuiko klasės studentai, mokiniai ir absolventai	17 d. 18 val. <i>Svetainėje</i> – vakaras „Kino ir medijų edukacija Lenkijoje“. Varšuvos universiteto Kino ir vizualios kultūros katedros vedėjės prof. I. Kurz paskaita
16 d. 18 val. – dainos spektaklis „JUSTINUI MARCINKIČIU – 7-OJI MEILĖS ELEGIJA“ Atlikėjas A. Lipskas (gitarą, vokalas)	Lietuvos muzikų rėmimo fondas	GROŽINĖ LITERATŪRA. LITERATŪROS MOKSLAS
KLAIPĖDA	<i>S. Vainiūno namuose</i>	<i>Alefas</i> : [romanas] / Paulo Coelho ; iš portugalų kalbos vertė Laura Tupel. – Vilnius : Vaga, 2012 (Vilnius : BALTO print). – 264, [6] p. : žmл. – Tiražas 3000 egz. – ISBN 978-5-415-02209-0
Klaipėdos valstybinis muzikinis teatras	14 d. 17 val. – Lietuvos muzikos ir teatro akademijos lektorės A. Juškevičienės kanklių klasės studentės B. Giraitė ir A. Jonukutė. Dalyvauja A. Petručionytė (fortepijonas). Savo poezią skaito I. Asinavičienė	<i>Aš mylėjau manipuliuoja</i> / Caroline Bréhat ; iš prancūzų kalbos vertė Asta Dumšienė. – Vilnius : Tyto alba, 2012 (Vilnius : Spauda). – 170, [3] p. – Tiražas 2500 egz. – ISBN 978-9986-16-873-7
9 d. 18.30 – P. Abrahamo „BALIUS SAVOJOJE“	15 d. 17 val. – Nacionalinės M.K. Čiurlionio menų mokyklos mokytojos J. Punytės klasės	<i>Erelis nusileido</i> : [romanas] / Jack Higgins ; iš anglų kalbos vertė Petras Ilgakojis. – Kaunas : Jotema, [2012] (Kaunas : Aušra). – 381, [2] p. – Tiražas [1000] egz. – ISBN 978-9955-13-310-0 (jr.)
10 d. 18.30 – G. Kuprevičiaus „VERONIKA“		<i>Gileadas</i> : [romanas] / Marilynne Robinson ; iš anglų kalbos vertė Albinas Šorys. – Vilnius : Metodika, 2012 (Vilnius : BALTO print). – 254, [1] p. – Tiražas [1500] egz. – ISBN 978-609-444-062-5 (jr.)

Bibliografinės žinios

GROŽINĖ LITERATŪRA. LITERATŪROS MOKSLAS

Alefas : [romanas] / Paulo Coelho ; iš portugalų kalbos vertė Laura Tupel. – Vilnius : Vaga, 2012 (Vilnius : BALTO print). – 264, [6] p. : žmл. – Tiražas 3000 egz. – ISBN 978-5-415-02209-0

Aš mylėjau manipuliuoja / Caroline Bréhat ; iš prancūzų kalbos vertė Asta Dumšienė. – Vilnius : Tyto alba, 2012 (Vilnius : Spauda). – 170, [3] p. – Tiražas 2500 egz. – ISBN 978-9986-16-873-7

Erelis nusileido : [romanas] / Jack Higgins ; iš anglų kalbos vertė Petras Ilgakojis. – Kaunas : Jotema, [2012] (Kaunas : Aušra). – 381, [2] p. – Tiražas [1000] egz. – ISBN 978-9955-13-310-0 (jr.)

Gileadas : [romanas] / Marilynne Robinson ; iš anglų kalbos vertė Albinas Šorys. – Vilnius : Metodika, 2012 (Vilnius : BALTO print). – 254, [1] p. – Tiražas [1500] egz. – ISBN 978-609-444-062-5 (jr.)

Įsimylėjelių žodynė : romanė / David Levithan ; iš anglų kalbos vertė Agnė Puzauskaitė. – Vilnius : Vaga, 2012 (Vilnius : BALTO print). – 211, [2] p. – Virš. antr. ir aut. nenurodyti. – Tiražas 2000 egz. – ISBN 978-5-415-02229-8 (jr.)

Iškilaujas Lietuvos moterys : [istoriniai romanai] / Jonas Užurka. – Vilnius : Eugrimas, 2011. – 3 kn. futiliare. – Bendr. antr. knygose nenurodyta. – ISBN 978-609-437-097-7

[Kn. 1]: Karalienė Morta : meilė ir karūnos žavesys. –

„Paveldėtojai“

Savaitės filmai

Geležinė ledi ***

Tiemis, kuriems dar nenusibodo biografiniai filmai, režisierė Phyllida Lloyd („Mama Mia!“) ir aktorė Meryl Streep, ką tik laimėjusi „Oskarą“, primins pirmajā ir vienintelė moterį – D. Britanijos ministrę pirmuininkę Margaret Thatcher. Filme ją nuolat aplanko prisiminimai. Jiems ir paklūsta filmo pasakojimas, kuriame ir Geležinės ledi vaikystės, ir politinio iškilmimo, ir šeimyninio gyvenimo epizodai. Taip pat vaidina Jimas Broadbentas, Susan Browne (D. Britanija, Prancūzija, 2011). (Vilnius)

Kelionė į paslaugtingą salą ***

Septyniolikmetis Šonas Andersonas gauna žinią apie paslaugtingą salą, apie kurią niekas anksčiau negirdėjo. Jis nusprendžia išsiaiškinti, kas išsiuntė žinią, ir išsirengia į nuotykių kuponą kelionę. Iš pradžių kryptis – Ramiojo vandenyno Pietus, paskui ten, iš kur beveik niekas negrižta. Tarp ugnikalnių ir aukso kalnų čia gyvena keistos būtybės. Sala dar neatskleidė visų savo paslaugų. Nuotykių filme, kuris skirtas žiūrovams nuo šešerių metų, nuotykių dauginasi lyg pagal geometrinę progresiją. Brado Paytono filme pagrindinius vaidmenis sukurė Dwyane'as Johnsonas, Michaelas Caine'as, Joshas Hutchersonas (JAV, 2012). (Vilnius)

Mano didysis O! ****

Tanya Wexler komedioje „Isterija“ pasinaudojo išsilavinusiai publikai žinomais psichoanalizės atsiradimo motyvais ir perkėlė veiksma į Viktorijos laiką Londoną. Sakoma, kad XIX a. pabaigoje isterija čia sirgo kas antra moteris. Su liga pasiaukojamai grumiasi gydytojas Dalrymple'as, naudodamas intymų vietų masažą. Daktaras pasiryžęs viskam, kad tik klestėtu mokslas. Ir daro tai visai sėkmingesnai. Tai iliudija ir prie jo kabineto nusidriekusi eilė. Tačiau nekeista, kad jaunas gydytojo asistentas nuolat kenčia rankos skausmus. Todėl jis nusprendžia pasinaudoti elektra ir sukurti prietaisą, išlaisvinantį jo ranką. Nuo tada moterys pradėjo siekti nepriklasomybės. Žinoma, dėl visko kulta elektra. Vaidina Maggie Gyllenhaal, Hugh Dancy, Jonathanas Pryce'as, Rupertas Everettas (D. Britanija, Prancūzija, Vokietija, Liuksemburgas, 2011). (Vilnius, Šiauliai, Klaipėda)

Meilės priesaika **

Jautrioms ir romantiškoms sieloms skirtas Michaelo Sucusy filmas pasaikoja apie mylimųjų porą. Jaunavedė patenka į autoavariją ir ją ištinka koma. Vyras nuolat budi šalia. Tačiau atsigavusiu moteris neprisimena niko – nei vyro, nei jų vedybų. Todėl jis nusprendžia padaryti viską, kad žmona jį vėl išsimylėtų. Pagrindinius vaidmenis sukurė Channingas Tatumas, Rachel McAdams ir Samas Neillas (JAV, 2012). (Vilnius, Kaunas, Klaipėda)

Paveldėtojai ****

Turtingo paveldėtojo ir Havajų aristokratų palikuonio Meto Kingo žmona po nelaimingo atsitikimo patenka į komą. Metas turi pasirūpinti dukterimis, su kuriomis iki tol bendravo minimaliai. Bet sudėtingi santykiai su pikta dešimtmete ir maištinga septyniolikmetė bus ne vienintelis Meto išbandymas. Kai tampa akivaizdu, jog žmona nebeatsigaus, Metas sužino, kad ji turėjo meilių. Per kelias likusias žmonos gyvenimo dienas jis ieškos žmonos meilių ir turės apsispresti, ar parduoti vienintelį civilizacijos nepaliesta salos kampeļį. Kickvienas jo sprendimas neišvengiamai pakeis Meto gyvenimą ir jo požiūrių į save bei pasaulį. Režisierius Alexandras Payne'as savo herojaus drąmą rodo rutina dvelkiančių ir netiketų pilkų Havajų fone. Tai dar labiau paryškina, kad filmas – Metą suvaidinusio George'o Clooney galimybų benefisas (JAV, 2011). (Vilnius)

Tai reiškia karą **

Du pagrindiniai filmo herojai, geriausiai draugai, išsimyli ta pačią moterį. Tai rimtai komplikuoją vyru santykius. Tarp jų prasidėjusi kova paveiks ir visus aplinkui. Režisierius McG filme pagrindinius vaidmenis sukurė Reese Witherspoon, Tomas Hardy, Chrisas Pine'as, Angela Bassett, Tilis Schweigeris (JAV, 2012). (Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai)

***** – šedevras, **** – pasižiūrėti būtina, *** – geras filmas, ** – būna ir geriau, ** – jei turite daug laiko, * – nickalas

Redaktorė – Monika Krikštopaitytė

Atsakingoji sekretorė – Rūta Jakimavičienė

Kinas – Živilė Pipinytė | Teatras – Milda Brukštutė

Publicistiką – Laima Kreivytė | Stilius – Rita Markulienė

Dizainas – Jokūbas Jacovskis | Maketas – Vanda Čemerkaite

www.7md.lt – Julijus Lozoraitis

Kino repertuaras

VILNIUS

Forum Cinemas Vingis

9–15 d. – Džonas Karteris (3D, JAV) – 11, 14.20, 18, 21.30
Džonas Karteris (JAV) – 12, 15.30, 19 val.
Projektas X (JAV) – 11.30, 14, 16.15, 18.30, 20.45
Tai nutiko Jemere (D. Britanija) – 11.15, 13.45, 16.30, 19.15, 21.50
Loraksas (3D, JAV) – 11, 16 val.
14 d. – Nevykėliai po piedanga (JAV) – 19 val.
15 d. – „Kino pavasaris 2012“

9, 12–15 d. – Paveldėtojai (JAV) – 15, 18.20, 20.50; 10, 11 d. – 12, 15, 18.20, 20.50
9–15 d. – Pelenė (Rusija) – 13.30, 18.15, 20.30
9–11, 13–15 d. – Subtilumas (Prancūzija) – 15.45, 18.40, 21.10; 12 d. – 15.45, 22 val.
9–13, 15 d. – Tai reiškia karą (JAV) – 16.15, 19, 21.50; 14 d. – 16.15, 21.50
9–14 d. – Kelionė į paslaugtingą salą (3D, JAV) – 12.30, 15, 17.30
9, 12–15 d. – Alvinas ir burundukai 3 (JAV) – 14 val.; 10, 11 d. – 11.40, 14 val.
9, 13–15 d. – Batuotas katinas Pūkis (JAV) – 11.20, 13.40
9–15 d. – Meiės priesaika (Australija, Brazilija, D. Britanija, JAV, Prancūzija, Vokietija) – 21.45
9–14 d. – Tamsos baikeris: keršto demonas (3D, JAV, JAE) – 20 val.
9, 11–15 d. – Tamsos baikeris: keršto demonas (JAV, JAE) – 13.15; 10 d. – 13.15, 18 val.
9–15 d. – Šėtonas manyje (JAV) – 16, 21.40
Geležinė ledi (D. Britanija, Prancūzija) – 15.15, 20.15
Miegančių drugelių tvirtovė (rež. A. Puipa) – 17.45

Forum Cinemas Akropolis

9–15 d. – Džonas Karteris (3D, JAV) – 10.45, 14.15, 17.45, 21.15; Tai nutiko Jemene (D. Britanija) – 11, 13.30, 16.15, 18.45, 21.30; Projeketas X (JAV) – 12.15, 14.30, 17.15, 19.30, 21.50; Loraksas (3D, JAV) – 15.45, 18.30
14 d. – Nevykėliai po piedanga (JAV) – 19 val.
9–15 d. – Pelenė (Rusija) – 11.30, 14, 16, 18.15, 20.45; Tai reiškia karą (JAV) – 15, 17.30, 20.15; Kelionė į paslaugtingą salą (JAV) – 17, 19.15; 10, 11 d. – 12, 17, 19.15; 14 d. – 17 val.
9–15 d. – Purvini žaidimai (JAV) – 18 val.; 14 d. – 21.15; 15 d. – 18 val.
12 d. – Mylimieji (Prancūzija) – 18.45; 13 d. – 20.15; 15 d. – 19.15
12 d. – Mes. Tikime meile – (D. Britanija) – 19 val.; 13 d. – 18.30; 15 d. – 20 val.
12 d. – Šerlokas Holmsas: šešilių žaidimas (JAV) – 20 val.; 13 d. – 21.15; 15 d. – 20.15
12 d. – Kaip mes žaidėme revoliuciją (rež. G. Žickytė) – 21.15; 14 d. – 19.45; 15 d. – 18.30
13 d. – Nes tai gražu (Švedija) – 17.30
13 d. – Miegančioji gražuolė (JAV, Australija) – 18.15
13 d. – Tadas Blinda. Pradžia (rež. D. Ulvydas) – 15, 16 val.
14 d. – Kino vakarai su Izolda. Marco Ferreri – 18.30
14 d. – Nesveikai laiminga (Norvegija) – 21.30
15 d. – Prie jūros (Meksika) – 17 val.

Skalvija

9 d. – Miegančioji gražuolė (JAV, Australija) – 21.10; 10 d. – 18.30; 11 d. – 20.10
10 d. – Laplandijos odiseja (Airija, Suomija, Švedija) – 14.40; 11 d. – 17 val.; 12 d. – 15 val. (seansas seniorams); 13 d. – 21 val.; 14 d. – 18.50; 15 d. – 17.10
10 d. – 7 dienos ir naktys su Marilyn Monroe (D. Britanija, JAV) – 16.30; 12 d. – 21 val.; 13 d. – 17 val.; 14 d. – 20.40; 15 d. – 20.30
9 d. – Birželis, vasaros pradžia (rež. R. Vabalas) – 19 val.
11 d. – Kaip mes žaidėme revoliuciją (dok. f. rež. G. Žickytė) – 18.50; 15 d. – 19 val.
12 d. – Kialaitės (Lenkija, Vokietija) – 17 val.
12 d. – „Nepatogaus kino“ diskusijų klubas. Myliu Lenkiją (dok. f., Lenkija) – 19 val.
Frankofonijos dienos Lietuvoje

13 d. – Operacija „Kasablanka“ (Šveicarija, Kanada, Prancūzija) – 19 val.
14 d. – Mažasis kambarys (Šveicarija, Liuksemburgas) – 17 val.

10 d. – Yp! (Nyderlandai) – 13 val.
11 d. – Krokodilai (Vokietija) – 15 val.

Pasaka

Moterų filmų festivalis „Šeršeliafom“

9 d. – Mano mėgiamiausias metų laikas – 17 val.

9 d. – Gimusios kentėti – 17.30; 10 d. – 19.15

9 d. – Dėlionė – 18 val.

9 d. – Paslapstas dienoraštis – 19.30

9 d. – Vien vandeniu ir meile gyvi – 20 val.

9 d. – Muzikinės kėdės – 20.30; 11 d. – 17.30

9 d. – Dienos gražuolė – 21.30; 10 d. – 17 val.; 11 d. – 21.30

9 d. – Trumpametražių filmų naktis – 22 val.

9 d. – Nakties žaidimas – 22.30; 10 d. – 20.15; 11 d. – 18 val.

10 d. – Moteris be pianino – 15, 18.30

10 d. – Kambarys Nr. 304 – 16.45; 11 d. – 14 val.

10 d. – Kripiano atvejis – 17.30; 11 d. – 19.30

10 d. – Mano vaikų tėvas – 19 val.

10 d. – Planai rytojui – 21.15

10 d. – Pasiūmk mano akis – 21.30

10 d. – Mergaitės – 22.15

11 d. – Mėnulis tavyje – 15 val.

11 d. – 80 dienų – 16 val.

11 d. – Gyvenimas pilyje – 16.30

11 d. – Mano mėgiamiausias metų laikas – 20 val.

10 d. – Savaitgalis su pasaka. Žaislių meistras – 15 val.

10 d. – Trumpojai animacija – 16 val.

12 d. – Dešimt priežasčių (rež. A. Blaževičius, Laikinai (rež. J. Samulionytė), Paskutinė medaus mėnesio diena (R. Eltermansas) – 17 val.; 13 d. – 16.30; 14 d. – 18 val.

12 d. – Pragaro marimbos (Gvatemala, Meksika, Prancūzija) – 17.30

12 d. – Purvini žaidimai (JAV) – 18 val.; 14 d. – 21.15; 15 d. – 18 val.

12 d. – Mylimieji (Prancūzija) – 18.45; 13 d. – 20.15; 15 d. – 19.15

12 d. – Mes. Tikime meile – (D. Britanija) – 19 val.; 13 d. – 18.30; 15 d. – 20 val.

12 d. – Šerlokas Holmsas: šešilių žaidimas (JAV) – 20 val.; 13 d. – 21.15; 15 d. – 20.15

12 d. – Kaip mes žaidėme revoliuciją (rež. G. Žickytė) – 21.15; 14 d. – 19.45; 15 d. – 18.30

13 d. – Nes tai gražu (Švedija) – 17.30

13 d. – Miegančioji gražuolė (JAV, Australija) – 18.15

13 d. – Tadas Blinda. Pradžia (rež. D. Ulvydas) – 15, 16 val.

14 d. – Kino vakarai su Izolda. Marco Ferreri – 18.30

14 d. – Nesveikai laiminga (Norvegija) – 21.30

15 d. – Prie jūros (Meksika) – 17 val.

Ozo kino salė

9, 13, 15 d. – Kaip mes žaidėme revoliuciją (rež. G. Žickytė) – 16.30; 12, 14 d. – 18 val.
12, 14 d. – Barzakh (rež. M. Kvedaravičius) – 16.30
9 d. – Žvėris, kylantis iš jūros (rež. V. Žalakevičius) – 18 val.
13 d. – Duburys (rež. G. Luk